

Gorenjski Glas

PETEK, 5. DECEMBRA 2008

Leto LXI, št. 97, cena 1,25 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORIKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 32.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Nesoglasja v vodstvu Elana

Predsednik uprave Skimarja Ivan Štrlekar predlaga razrešitev prokurista Jožeta Kralja, ker naj bi z razkritjem dobička v poslovanju otežil odpuščanje delavcev.

SIMON ŠUBIC

Begunje na Gorenjskem - Vodstvo Skimarja je včeraj predstavnikom delavcev in sindikata predstavilo nekatere podatke o poslovanju Elana in o visokih stroških (med 800 in 850 tisoč evrov na leto) za ekonomsko in pravno svetovanje. "Izvedeli smo toliko neverjetnih stvari, ki jih niti sami nismo pričakovali. Od ponedeljkeve seje nadzornega sveta zato pričakujemo, da bodo stvari popolnoma razčistili. Predsednik nadzornega sveta Gregor

Gornišček nam je zatrdil, da bo preveril sleherni evro in potem pričakujemo poštene odgovore. Po našem tako visoki zneski niso upravičeni. Vprašanje je, ali so bile številke doslej v celoti predstavljene. Od nadzornega sveta in uprave zahtevamo, naj odstopijo tisti odgovorni, ki niso opravili svojega dela natančno in pošteno. Nekdo mora za to odgovarjati," je bil po včerajšnjem sestanku nezadovoljen predsednik sindikata Dušan Ferjan.

Medtem ko v begunjskem Elanu zaradi slabega

poslovanja nameravajo odpuščati 180 delavcev, je uprava Skimarja za odvetnike in druge svetovalce plačevala astronomske zneske. V posebnem sporočilu za javnost so tako zapisali, da je družba Skimar za svetovalne storitve in ceno letoštos za prvih devet mesecev plačala 750 tisoč evrov, lani 865 tisoč evrov, še leto prej 1,24 milijona evrov, v letu 2005 kar 1,9 milijona evrov, leta 2004 770 tisoč evrov, leta 2003 pa so plačali 680 tisoč evrov.

▶ 3. stran

Dobri dve uri so včeraj delavce Elana seznanjali s trenutnimi razmerami v podjetju.

Prazniki Prešernu v čast

Na obletnico rojstva Franceta Prešerna 3. decembra praznujeta Občina Žirovnica in Mestna občina Kranj. Teden je bogat tudi s kulturnimi dogodki.

SUZANA P. KOVAČIČ,
 ANA HARTMAN

Kranj, Žirovnica - V Kranju je bila na predvečer praznika slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj. V Galeriji MO Kranj so v sredo odprli razstavo akademskega slikarja Zmaga Puharja, dobitnika letošnje Velike Prešernove plakete MO Kranj, v Galeriji Prešernovih nagajencev pa so odprli razstavo akademskega slikarja Marka Šušteršiča. V Kranjski hiši so v sredo odprli razstavo grafik na temo Prešernovih pesmi. V Splošnem oddelku Osrednje knjižnice Kranj so imeli večer Prešernovih pesmi, ki jih je recital dramski igralec Pavel Rakovec, uglasbene pa izvedla skupina Tartadruj.

Za Prešernov rojstni kraj je letošnji praznik še toliko bolj slovesen, saj mineva deset let od ustanovitve občine Žirovnica. V sredo so predstavili nov zbornik ob obletnici občine z naslovom V zavetju Stola. Praznični teden

bodo sklenili danes ob 19. uri z občinsko proslavo v Osnovni šoli Žirovnica.

Ministrstvo za kulturo je v sodelovanju s kulturnimi ustanovami organiziralo več kot 200 brezplačnih prireditev po Sloveniji.

Pavel Rakovec je recital Prešernovo poezijo. / Foto: Matjaž Zorman

Gorenjska Gremo gor.

Čas je za posebne prilagoditve

IZKORISTITE OSEBNI RAČUN

VELJA DO 31. 12. 2008.

Gorenjska Banka

Pričakujte VEČ! Plačajte MANJ!

KIINA VELIKA PREDNOVOLETNA AKCIJSKA PONUDBA

pro_ceed Model 2009 že za **12.280 EUR**

Prodomni trivratni kompaktni s šestimi zračnimi blazinami, ABS sistemom, elektro paketom, CD/MP3 audio sistemom z upravljanjem na volanu in klimatsko napravo.

7 LET GARANCIJA

Akcija (-1.000 EUR)

+ Darilo* (vrednost največ 15.000 €)

NOVI SPORTAGE

Modelno leto 2008 od **16.990 EUR**

Novi Sportage, ustvarjen za užitek i v akcijski ponudbi že od **18.122 EUR** dalje.

Akcija (-3.000 EUR)

+ Darilo* (vrednost največ 15.000 €)

www.kia.si

LJUBLJANA: KWAG d.d., Leskovačeva 7, 01584-33-33; MEDVODE: ČREŠNIK 01061-22-50; KRANJ: NASMEH 04235-17-77; BLEJ: AMERGOJČ 04574-17-84

97 **POLITIKA**

Gorenjki na ključnih mestih

Med novimi državnimi sekretarji na ministrstvih sta tudi Gorenjki - Alenka Kovčica, državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport, ki je po rodu Kranjčanka, in Darja Radič, državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo, doma z Jesenic.

AKTUALNO

Nagrade bodo kljub recesiji

Nekatera podjetja na Gorenjskem bodo kljub napovedani gospodarski krizi ob koncu leta zaposlenim izplačala trinajsto plačo ali božičnico. V Aerodromu Ljubljana bodo dobili 70 odstotkov osnovne plače, v Savi 320 evrov, v Domelu 130 evrov...

SNOVANJA

Miklavž, pmes mi keji

Danes je zadnji dan, da pišemo svetemu Miklavžu, nočjo bo nosil. Enim tri kepe zlata, drugim tri jabolka in tri orehe, tretjim nič. Sicer pa lahko vso reč tudi obmerno in se vprašamo, kaj bomo to pot podarili - in ne le, kaj bomo dobili...

KMETIJSTVO

Lastniki z občutkom za gozd

Zavod za gozdove je podelil priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozda. Iz kranjske enote ga je dobil Lado Debeljak z Jarčjega Brda, iz blejske Martin Zupanc iz Bohinja in iz ljubljanske Marija Stare, ki pa ima gozdove na Gorenjskem.

VREME

Danes bo oblačno s padavinami. Jutri bo spremenljivo oblačno. V nedeljo bo večinoma sončno z jutranjo magjo po kotlinah.

2/5°C

18 jutri: spremenljivo oblačno

vsebina

BLEJSKA DOBRAVA

Pripreditev v spomin na konec prve svetovne vojne

Letos mineva 90 let od konca prve svetovne vojne in 90 let od dni pogumnih odločitev generala Maistra in njegovih soborcev, ki so s svojimi dejanji postavili današnjo severno mejo. Veteranski pevski zbor OZ VVS Zgornja Gorenjska bo počastil spomin nanje s koncertom vojaških in domoljubnih pesmi v Kulturnem domu na Blejski Dobravi, v nedeljo, 7. decembra, ob 18. uri. Rudolfa Maistra - Vojanova poznamo kot vojaka, generala, a bil je tudi slikar in pesnik. Nekaj njegovih pesmi oblikuje program letošnjega koncerta. Gostje bodo člani Društva za proučevanje in ohranjanje zapuščine prve svetovne vojne Dreizehn - dreizehn 13-13 iz Bovca, ki s skeči na humoren način predstavljajo življenje vojakov na soški fronti. D. Ž.

LJUBLJANA

Obletnica nastanka prve stranke

Včeraj je minilo dvajset let, odkar je bila ustanovljena prva politična stranka v vzhodni Evropi, Socialdemokratska zveza Slovenije. 4. decembra 1988 je izvršni odbor SDZS (France Tomšič, Gorazd Drevenšek in Andrej Magajna) sklical prvi razširjeni (tajni) koordinacijski sestanek, ki je vodil v ustanovitev prve stranke. Sestanek je kasneje sprožil nastanek še drugih zvez, ki so se v letu 1989 prelevile v stranke. Na tem prvem sestanku je sodelovalo 24 kasnejših akterjev političnega življenja Slovenije. D. Ž.

LJUBLJANA

O falconu bo odločala vlada

V javnosti se je spet pojavilo vprašanje o usodi letala falcon 2000 EX, ki ga je vlada kupila leta 2001, tri leta pozneje pa ga je dala v najem. V soboto se bo iztekel rok, v katerem se mora najemnik, ameriški ladjar Genmar, odločiti o podaljšanju najemne pogodbe. Letalo falcon je že pred leti burilo duhove, prav tako hangar, ki naj bi ga zanj gradili na brniškem letališču. Kaj bo z njim sedaj? Na to vprašanje je moral ta teden odgovorjati tudi predsednik vlade Borut Pahor, ki je dejal, da bo vlada pripravila celovito poročilo o obstoječih možnostih, nato pa se bo odločila za najbolj gospodarno rešitev. D. Ž.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme SIMON TULIPAN iz Medvod.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Kopanje in štajerska večerja

Program enodnevnega izleta za naročnike

Sreda, 17. decembra

Odhod avtobusa ob 8. uri z avtobusne postaje v Radovljici. V Kranju se bo avtobus ob 8.30 najprej ustavil pred hotelom Creina (nasproti Globusa), nato ob 8.45 na avtobusni postaji pred centrom Mercator na Primskovem.

Odpeljali se bomo proti Štajerski: mimo Domžal do Trojan, kjer bomo napravili kratek postanek. Pot bomo nadaljevali proti zdravilišču Dobrna, kamor bomo prišli približno ob deseti uri. Najprej si bomo privoščili dobro malico in si nato ogledali zdravilišče z okolico, kar bo trajalo do 12. ure. Sledilo bo kopanje do 17.30. Ob 18. uri bodo za nas v viniski kleti pripravili zgodnjo večerjo, poskrbeli bomo tudi za glasbo in zabavo. Predvidoma ob 20. uri bomo krenili proti domu in v Kranj prispeli okoli 22. ure.

Cena izleta znaša 37 evrov. V ceno je vključen prevoz z avtobusom, malica in zgodnja večerja ter vstopnina za kopanje.

Pokrovitelj izleta je Mercator.

Organizator izleta je TGT Odisej.

Prijave zbiramo na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju ali po telefonu številki 04/201-42-41 vsak delavnik od 8. do 19. ure. Na izlet se lahko prijavite tudi po elektronski pošti: narocnine@g-glas.si. Prijave bomo zbirali do zasedbe mest, zato nas pokličite še danes.

Gorenjki na ključnih mestih

Kranjčanka Alenka Kovšca in Jeseničanka Darja Radič sta državni sekretarki za šolstvo in za gospodarstvo.

DANICA ZAVRI ŽLEBER

Ljubljana - Ta teden so v ministrstvih začeli delati državni sekretarji, med njimi sta tudi Alenka Kovšca, državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport, po rodu Kranjčanka, in Jeseničanka Darja Radič, državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo. Obe Gorenjki smo na njun prvi delovni teden vprašali o izzivu, ki sta ga sprejeli na odgovornih mestih v novi vladi.

Šola bolj prilagodljiva sodobnim izzivom

Alenka Kovšca je na mesto državne sekretarke prišla iz osnovne šole Cirila Kosmača iz Pirana, kjer je bila štiri leta ravnateljica. Pred tem je bila en mandat državna sekretarka za področje družine na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

"Sedaj bom usklajevala delo na področjih, ki zadevajo šolstvo in skrbela za politiko na tem področju. Sicer pa sem prišla na ministrstvo z mislijo, da bom skušala stvari dograjevati in šolstvu prispjevati dodano vrednost," je povedala Alenka Kovšca, ki že kot državna sekretarka na ministrstvu za delo pomni, da so bila urejena ključna vsebinska vprašanja. "Sedaj se je treba posvetiti zlasti

Alenka Kovšca

Darja Radič

razvojnem vprašanju na področju šolstva. Šola bo treba prilagoditi sodobnim izzivom. Z belo knjigo so sicer že izpolnjeni določeni pogoji, vendar bo morala biti šola tudi v praksi bolj prilagodljiva. Gre za izzive v programskem in organizacijskem smislu. Moj cilj je več projektnega dela, več aktivnosti v šoli, selekcionirati bo treba podajanje snovi izza katedra (kajti znanje je danes lahko dosegljivo na različne načine, treba pa je naučiti mlade, kako do informacij). Vsebinski vidik je tudi, kako mlade zaposliti in jih motivirati, da se vključijo v proces, ne pa tarnati, da je v šoli vse več nemira in nasilja. Tudi vzgojni vidik ni nepomemben, a ne v smislu, da šola vzgaja namesto staršev, temveč da jih usmerjamo k sodelovanju, delu v skupnih

projektih in v odnosih medsebojnega spoštovanja."

Razvojna partnerstva nujna za podjetja

Darja Radič s Hrušice je na ministrstvu za gospodarstvo delala že od leta 2001 do 2005, odgovorna pa je bila za turistično področje. Nato je predavala na visoki šoli za turizem v Portorožu in na višji na Bledu ter bila samostojna podjetnica. "Glavni cilj, ki ga bom zasledovala kot državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo, bo skrb za izboljšanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. V skladu s tem bo treba čim prej oblikovati politiko spodbujanja konkurenčnosti gospodarstva, poskrbeti za odpravljanje administrativnih ovir, ki to zavirajo, se usmeriti na

spodbujanje novih projektov podjetij. Ugotavljamo sicer, da se določeni ukrepi že izvajajo, a bo na tem področju potrebna celovita politika," razmišlja Darja Radič. Na vprašanje o gorenjskem gospodarstvu pa na splošno ocenjuje, da se to v zadnjih letih prepočasi prestrukturira, kar lahko predstavlja velik problem za podjetja, ki se niso prilagodila razmeram na globalnem trgu, zlasti še v obdobju prihajajoče krize. "Bolj kot na odkrivanje težav bo moje delo usmerjeno v krepitev dejavnikov konkurenčnosti, da bomo imeli zdrava podjetja, ki lahko preživijo na globalnem trgu. Kar pa opažam pri gorenjskem gospodarstvu (sama sem sodelovala tudi pri pravi regionalnega razvojnega programa), je dejstvo, da so bili opredeljeni pravi razvojni projekti, a pri realizaciji niso bili dovolj uspešni. Oviro vidim v premajhni pripravljenosti za sodelovanje v razvojnih partnerstvih, pa tudi v državi, ki gospodarstvu ni ponujala zanj zanimivih razpisov. Slednje bomo skušali na ministrstvu za gospodarstvo odpraviti, v podjetjih (ne le na Gorenjskem, povsod) pa morajo dojeti, da brez pripravljenosti na sodelovanje in povezovanje ne bo šlo," je prepričana državna sekretarka.

Predsednik sprejel invalide

Ob mednarodnem dnevu invalidov 3. decembra je predsednik države Danilo Türk na Brdu sprejel predstavnike invalidskih organizacij.

DANICA ZAVRI ŽLEBER

Brdo - Mednarodni dan invalidov letos označuje geslo dostojanstva in pravičnosti za vse in je priložnost za razmislek o vsem, kar je še treba storiti za izboljšanje kvalitete življenja invalidov, da bodo dostojno živeli. O doseženem in nalogah, ki nas čakajo na tem področju, je na srečanju z invalidskimi organizacijami na Brdu spregovoril predsednik Danilo Türk. Organizacija združenih narodov z mednarodnim dnevom invalidov opozarja na njihove pravice. Med dokumenti, ki jih opredeljujejo, je osrednjega pomena Konvencija o pravicah invalidov, ki jo je letos ratificirala tudi Slovenija. Invalidi predstavljajo najštevilnejšo manjšino v svetu, saj jih je po podatkih OZN več kot 650 milijonov,

Predsednik države Danilo Türk na Brdu s predstavniki invalidskih organizacij / Foto: Tina Dušič

kar je okoli deset odstotkov svetovnega prebivalstva, v Evropski uniji jih je okoli petdeset milijonov, v Sloveniji pa okoli 170 tisoč. Poslanico ob svetovnem dnevu invalidov pa je javnosti namenil tudi

minister za delo, družino in socialne zadeve Ivan Svetlik, ki je dejal, da je v današnjem hitrem življenjskem ritmu z vse večjimi obremenitvami skrb za posameznika ključnega pomena, zlasti še, ko se

srečujemo z vplivi mednarodne finančne krize. Zato bo še posebej pomembna skrb za ranljive skupine prebivalstva, med katere sodijo tudi invalidi, v svoji poslanici pravi minister.

Nesoglasja v vodstvu Elana

1. stran

"Od nadzornega sveta in uprave smo zahtevali, da delavcem izplačajo preostanek regresa in božičnice, to je dvakrat po dvesto evrov. Če je denar za svetovanja, mora biti tudi za delavce. Ti zneski nam tudi pripadajo, če so rezultati poslovanja res taki, kot jih prikazujejo," je še dejal Ferjan.

Predsednik nadzornega sveta Gregor Gomišček je napovedal, da bodo nadaljnje odločitve sprejeli v ponedeljek na seji nadzornega sveta, ko bodo razpolagali z vsemi podatki: "Če ne bomo dobili dovolj podatkov, bomo zahtevali dodatne, razpravljali bomo tudi o kadrovskih potezah. Sicer pa delim skrb delavcev. Nekdo, ki dobi 400, 500 evrov mesečne plače, ne bo nikoli razumel, da lahko nekdo dobi sto tisoč evrov. To so astronomske vsote, in kdor jih dobi, mora imeti res kredibilne vzroke. Predsednik uprave meni, da so svetovalne pogodbe upravičene in primerljive s podobnimi podjetji, spor med prokuristom in predsednikom uprave pa je nastal predvsem zaradi tega, ker je prokurist menil, da so to visoki stroški in je začel plačila zaustavljati." Kot je ocenil, Elan Inventa, ki opremlja telovadnice, stalno dobro posluje, poslovanje zimskega dela Elana je sedaj videti veliko boljše kot lani, črni oblaki pa se zgrinjajo nad Elanom Marine.

"Pogodbe so upravičene, zneski pa ne previsoki. Vse

Odnosi v vodstvu Skimarja so v zadnjih dneh precej napeti (z leve): prokurist Jože Kralj, predsednik nadzornega sveta Gregor Gomišček in predsednik uprave Ivan Štrlekar.

podrobnosti pa bomo predstavili nadzornemu svetu, ki je zame edini merodajen," pa je dejal Ivan Štrlekar, predsednik uprave Skimarja. Odnos med njim in prokuristom Jožetom Kraljem, ki je prvi nadzorni svet opozoril na previsoke račune za odvetnike, se je v zadnjih dneh zelo zaostрил, kar priznava tudi Štrlekar. Slednji predlaga celo Kraljevo razrešitev, med drugim tudi zato, ker je javnosti izdal podatke o dobičku v zimskem programu Elana, kar da bo sedaj otežilo napovedano odpuščanje. "Nadzorni svet bo moral ugotoviti, kaj je vloga prokurista in kaj predsednika uprave. Za podjetje bi bila trenutno najboljša rešitev, da bi se vse vrnilo na stanje pred iregancijem. V tako težki situaciji bi morali biti v vod-

stvu najmanj trije. Potrebno bi vsaj še nekoga, da bi vodil eno Elanovo podjetje. Trenutno sva v vodstvu dva, pa še midva sva razcepjena," ocenjuje Štrlekar. Prokurist Kralj se javnemu komentiranju trenutnih razmer v Skimarju izogiba.

Podatki o visokih računih za odvetnike so v javnost prišli konec prejšnjega tedna, potem ko je Kralj o njih seznanil člane nadzornega sveta. Odvetniška pisarna Daniela Planinšca je na primer za avgust računala 9.600 evrov pavšala (skupaj z DDV) in 32.882 evrov za odvetniške storitve, za september pa 9.600 evrov pavšala in 28.090 evrov za odvetniške storitve. Podobne zneske pa naj bi Skimarju zaračunali tudi odvetnik Rajko Vrečer. Uprava Skimarja ob tem po-

jasnjuje, da so pravne preglede celotnega sistema Skimar, ki sta jih opravili odvetniški pisarni, zahtevali lastniki. Prve pogodbe sta podpisala nekdanja člana uprave Igor Umek in Matjaž Šarabon, drugo pa Štrlekar in Kralj. Odvetnik Planinšec je bil po navedbah uprave angažiran v zadevah Koržeta leta 1997, odvetnik Vrečer pa za urejanje pogodbenih razmerij in pravnega svetovanja za pripravo t.i. sinergijskih družb, predvsem sinergije s Seawayjem (morski program) in Alpino (zimski program), v letu 2007. Ko je Štrlekar prevzel vodenje Skimarja, je imel ta 8,4 milijona evrov izgube in nekaj milijonov dolgov, družba pa je bila pred stečajem, sedaj pa so izgubo že prepolovili, še sporočajo iz uprave Skimarja.

Homeopatska zdravila dostopnejša

Pravilnik o homeopatskih zdravilih za uporabo v humani medicini omogoča, da se bodo homeopatska zdravila v prihodnje lahko dobila v slovenskih lekarnah, vendar jih je treba najprej registrirati pri Agenciji za zdravila.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - V Sloveniji sta temelje urejanja področja homeopatije postavila Zakon o zdravilstvu in Pravilnik o homeopatskih zdravilih za uporabo v humani medicini. Slednji je začel veljati 3. oktobra letos. "Pravilnik omogoča, da se bodo homeopatska zdravila v prihodnje lahko dobila v slovenskih lekarnah, vendar jih bo treba najprej registrirati pri Agenciji za zdravila, ki bo vršila tudi nadzor nad homeopatskimi zdravili. Homeopatskih zdravil je v državah Evropske unije veliko, menim, da se bodo velike homeopatske hiše odločile in razširile to dejavnost na naš majhen, vendar pomemben trg," je povedala dr. Maruša Hribar, predsednica Homeopatske sekcije pri Slovenskem farmacevtskem društvu.

Lekarniška zbornica Slovenije je pred dvema letoma začela izobraževati farmacevte o osnovah homeopatije. Predavateljica je tudi Maruša Hribar. "Solanje je uspešno zaključilo okrog 150 farmacevtov, okrog sto farmacevtov pa ima to znanje že od prej in so si ga pridobili pri Slovenskem homeopatskem društvu in na izobraževanjih

Francoske šole homeopatije. Če povzamem, v Sloveniji je približno 270 lekarn, torej bo imela skoraj vsaka lekarna farmacevta z znanjem homeopatije. Ti bodo lahko svetovali homeopatska zdravila pri akutnih težavah, kot so prehlad, kašelj, herpes, nespečnost, fizična in psihična utrujenost, stres ... Zelo pomembno bo ozaveščanje ljudi o homeopatiji, ker ta v Sloveniji še ni tako dobro znana in integrirana v javen zdravstveni prostor. Homeopatija uporablja izredno majhne količine substanc, zdravila ne povzročajo odvisnosti in nimajo stranskih učinkov. Pomembno je, da se pri izbiri homeopatskega zdravila upošteva individualnost pacienta; na primer nekdo se bo na stres odzval kolerično, drugi hiperaktivno, tretji bo blokiran in to so že trije primari za stresna stanja. Rakavih obolenj nikakor ne zdravimo s homeopatskimi zdravili, z njimi lahko le lajšamo stranske učinke radioterapije in kemoterapije, kot sta bruhanje in rdečica kože," je povedala Hribarjeva, ki se je s homeopatijo srečala v Švici leta 2000, kjer je delala kot znanstvenica na Farmakološkem oddelku Medicinske fakultete v Zenevi.

Nagrade bodo kljub recesiji

Nagrade zaposlenim za njihov prispevek k uspešnemu poslovanju podjetij napovedujejo v številnih gorenjskih podjetjih.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Ob koncu poslovnega leta bodo mnoga podjetja kljub napovedani gospodarski krizi v svetu zaposlenim izplačala dodatno nagrado, t.i. trinajsto plačo ali božičnico. V nekaj uglednih gorenjskih podjetjih smo vprašali, ali in kolikšno nagrado bodo izplačali letos, ali bo zaradi krize in posledično slabših rezultatov (če so) manjša tudi nagrada? Iz Jelovice, Unitecha in Acronija odgovorov nismo prejeli.

V Domelu, ki ga vodi Jožica Rejec, ocenjujejo, da bo obseg poslovanja za deset odstotkov manjši v primerjavi z lanskim poslovnim letom. Lani so jih prizadele poplave, kar

se je odrazilo v poslovnem rezultatu, letos bo izid boljši, saj naj bi ustvarili približno pol milijona evrov dobička. "Obnašamo se racionalno, na vseh področjih znižujemo stroške, tudi pri izplačevanju nagrad. Letos bomo izplačali božičnico, ki bo znašala 40 odstotkov lanske," pojasnjujejo v Domelu. Zaposleni bodo dobili 130 evrov.

Kljub zniževanju rasti prodaje, ki ga v Merkurju beležijo v zadnjih mesecih, predsednik uprave Bine Kordež ocenjuje, da bodo letos dosegli zastavljene cilje oziroma bo finančni rezultat večji od lanskega za približno deseti- no. "Zaposleni bodo danes, 5. decembra, dobili dodatno izplačilo okoli štiristo evrov,

že septembra pa smo zaradi dobrih devetmesečnih rezultatov izplačali dodatno nagrado petsto evrov neto," pravi Kordež. Lani so Merkurjevci konec leta prejeli nagrado v višini petsto evrov.

V Goodyear Savi Tires bodo vsem zaposlenim izplačali nagrado, ki bo izplačana v decembru skupaj z novembrsko plačo. Na pogajanjih vodstva s sindikati in svetom delavcev je bilo prejšnji teden usklajena višina nagrade, ki bo znašala 450 evrov bruto in bo izplačana vsakemu zaposlenemu v skladu z vnaprej določenimi kriteriji. V Poslovni skupini Sava, ki jo vodi Janez Bohorič, tradicionalno izplačujejo božičnico. Lani je ta znašala 420 ev-

rov neto, letos pa bo znašala 450 evrov bruto oziroma do 320 evrov neto.

V Aerodromu Ljubljana, vodi ga Zmago Skobir, so glede na trenutne gospodarske razmere in dosežene rezultate zadovoljni z letošnjim poslovanjem. Zaposleni bodo s plačami za november dobili dodatno izplačilo kot nagrado za prispevek k poslovanju družbe v višini 70 odstotkov osnovne plače v letošnjem oktobru. Kriterij je za vse enak, izplačilo pa je vezano na čas prisotnosti na delu v obdobju od 1. januarja do 31. oktobra. Lani so po enakem kriteriju zaposleni prejeli celotno plačo, dodatno so prejeli še 1.360 evrov bruto nagrade.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubič,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargič

stalni sodelavci:

Marijana Ahačič, Maja Bertonec, Letopis Gorenjska, Anja Hartman, Jože Košnjek,
Milena Mlakovič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolinar, Ana Volčjak

OBlikovna ZASNOVA

Jernej Stritar, Trček

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA

Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Blewincova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osvrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivu 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 8. do 19. ure / Gorenjski glas je poštenski list, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 1,25 EUR, letna naročnina: 131,25 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 35 % popusta; v cene je vključeno DDV 9% stopnja; E 5 % naročnina se upošteva od takozvane številke; Zastopnik do glavnega prostnika, ki velja od zabetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasne storitve: tel.: 04/ 201 42 48.

KRATKE NOVICE

PODLJUBELJ

Mladim podarili denar

Člani Lions kluba Tržič so se 28. novembra zbrali na dobrodelni prireditvi ob drugi obletnici ustanovitve. Predsednik tržiškega kluba **Tedo Djekanović** in gost iz slovenskih Lions klubov **Boris Žnidarič** sta govorila o poslanstvu največje humanitarne organizacije na svetu, ki ima tudi pri nas posluh za stiske ljudi. Zbrani denar na letošnjem srečanju so namenili delu Mladinskega centra Tržič. Direktorica Centra za socialno delo Tržič **Ljupka Cahunek**, ki je tudi članica tržiškega kluba, je dejala, da imajo v preventivnem programu za mlade vrsto dejavnosti. Z njimi preprečujejo in odpravljajo socialne stiske posameznikov, družin in posebnih skupin prebivalstva. Ker ima vse več otrok in mladostnikov težave pri odrasčanju, je nujno stalno delo z njimi. Ena od oblik je tudi poletni tabor mladih, za kar bodo porabili podarjeni denar. Otroci iz Mladinskega centra Tržič so sami pripravili zabavni program za odrasle. Na sliki: skupina otrok z mentorico in direktorico. **S. S.**

Foto: Barbara Volar

ŽIROVNICA

Nocoj osrednja občinska proslava

Danes ob 19. uri bo v telovadnici OŠ Žirovnica osrednja prireditev ob občinskem prazniku (3. december, v spomin na dan rojstva dr. Franceta Prešerna) in desetletnici ustanovitve občine Žirovnica s slavnostno sejo in podelitvijo občinskih nagrad. Občinsko plaketo bosta prejela Planinsko društvo Žirovnica in Župnijska Karitas Breznica, občinske nagrade pa veslača Miha in Tomaž Pirih ter organizacijski odbor srečanja vasi Selo-Sela-Sele. Ob desetletnici občine bodo podelili tudi nagrade za enkratne izjemne dosežke pri izvajanju in delovanju občine v desetih letih obstoja, in sicer Agrarni skupnosti Zabreznica-Selo, podjetju Medium, spletnemu portalu zirovnica.com, Savskim elektrarnam (PE Moste) in Ireni Kosmač, umetniški vodji Mešane pevske skupine dr. France Prešeren Žirovnica. Ob okroglem jubileju občine bodo nagrade prejeli še člani delovne skupine za ustanovitev občine v sestavi Jože Resman, Franc Vičar, Jožef Šavor, Valentin Sodja, Franc Pfažar in Simona Ferjan ter Marija Mrak kot tajnica delovne skupine. Slavnostni govornik na prireditvi bo župan Leopold Pogačar, kulturni program pa bodo sooblikovali Kulturno društvo dr. France Prešeren Žirovnica, Moški pevski zbor dr. France Prešeren iz Vojnika, OŠ Žirovnica in Skupina Musike iz Radovljice. **A. H.**

BOHINJSKA BISTRICA

Višje cene v Vrtcu Bohinj

Občinski svet Občine Bohinj je na novembrski redni seji potrdil povišanje cen programov v bohinjškem vrtcu. Nove cene programov bodo v prvem starostnem obdobju višje za 7,43 odstotka v drugem starostnem obdobju pa za 7,98 odstotka. V prvem starostnem obdobju bo nova cena za dnevni program 448,08 evra, za petdnevni program 380,87 evra in za štiriurni program 291,25 evra. V drugem starostnem obdobju pa bo dnevni program stal 355,14 evra, petdnevni program 301,87 evra in štiriurni program 230,84 evra. Cena programa v vrtcu obsega stroške vzgoje, varstva in prehrane. Kot elementi za oblikovanje cen programov se upoštevajo stroški dela, stroški materiala in storitev ter stroški živil za otroke. Cene programov se enkrat letno uskladijo, glede na letno rast elementov. **P. L.**

Vsi drugačni, a skupaj popolni

Društvo za pomoč osebam z motnjo v duševnem razvoju Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica Sožitje je praznovalo štiridesetletnico obstoja.

URŠA PETERNEL

Jesenice - V dvorani jeseniškega gledališča je minulo nedeljo, potekala slavnostna prireditev, s katero so zaznamovali štiridesetletnico delovanja društva Sožitje Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica, ki združuje osebe z motnjo v duševnem razvoju in njihove družinske člane. Društvo zadnjih osem let vodi **Diana Šimbera**, glasbena pedagoginja in mama danes 23-letne Katarine, ki ima Downov sindrom. Vsa družina Šimbera - poleg Diane in Katarine sta v družini še oče Darko in mlajša hčerka Romana - se ukvarja z glasbo, tvorijo družinski kvartet Šimbera. Prav kvartet Šimbera je bil eden od nastopajočih na nedeljski prireditvi, na kateri so člani Sožitja predstavili del svoje ustvarjalnosti. Nastopili so plesna skupina in vokalna skupina Osnovne šole Poldeta Stražarja Jesenice, varovanci VDC Škrat Jesenice, Miro

Utrinek s slavnostne prireditve: družinski kvartet Šimbera, del katerega je tudi Katarina, ki ima Downov sindrom. / Foto: Anka Babovec

Ambrožič z orglicami, vokalna skupina Primavista, harmonikarji Glasbene šole Jesenice in plesalka Eva Pirnat. Na slovesnosti so podelili tudi priznanja zaslužnim članom. Kot je povedala **Diana Šimbera**, ima društvo 196 članov. Osebam z motnjo v duševnem razvoju skušajo prek društva omogočiti

čim boljše, čim bolj kvalitetno in neodvisno življenje. Dejavnosti so številne, organizirajo različne dejavnosti, srečanja, piknike ... V okviru zveze Sožitje se udeležujejo seminarjev in taborov, skušajo pa tudi pomagati mladim družinam, ki se soočijo z drugačnostjo družinskega člana. V bodoče si želijo pri-

dobiti več prostovoljcev, ki bi spremenjali osebe z motnjami v duševnem razvoju k različnim dejavnostim vseživljenjskega učenja. Radi pa bi dobili tudi bivalne skupnosti, v katerih bi mladostniki in starejše osebe z motnjo v duševnem razvoju lahko zaživele samostojno življenje, tako kot njihov vrstniki.

V zavetju Stola

Ob desetletnici Občine Žirovnica so izdali zbornik V zavetju Stola.

ANA HARTMAN

Žirovnica - "V Občini Žirovnica smo prišli do prve promnice po njeni ustanovitvi, do praznovanja njenega desetega rojstnega dne. V prvem zborniku Preteklost v zavetju Stola (iz leta 2000) so bili predstavljeni zgodovina, ljudje, noše, šege, habitati in dogodki, ki so zaznamovali našo občino. Tokrat je čas, da se z 'izkušnjami iz preteklosti ozremo v prihodnost' in se posvetimo ljudem, dogodkom in polpretekli zgodovini, ki so nas pripeljali do tega, da imamo svojo občino in so njeno prvo desetletje tudi zaznamovali," je župan **Leopold Pogačar** zapisal v uvodu novega zbornika V zavetju Stola, ki je izšel ob desetletnici ustanovitve občine Žirovnica

(11. december). Zbornik so v Čopovi hiši predstavili minulo sredo, 3. decembra, na dan, ko Žirovničani praznujejo občinski praznik v spomin na rojstvo velikega rojaka Franceta Prešerna.

"Zbornik je ena od stvari, ki ostanejo, in bo v našem okolju vedno aktualen," je poudarila urednica **Polona Kus**. Kot je pojasnil **Janez Dolžan**, direktor Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica, ki je nosilec projekta, so zbornik, ki ga je izdala občina, sestavili v desetih mesecih. Izšel je na 192 straneh, vsebuje pa prek štiristo fotografij. Zbornik sestavlja devet vsebinskih sklopov. Začenja se s kronološkim pregledom pomembnejših dogodkov v prvem desetletju občine Žirovnica, v naslednjem poglavju so obdelane

Uredniški odbor zbornika V zavetju Stola: **Janez Dolžan**, **Polona Kus**, **Izidor Jekovec** in **Vitimir Pretnar**

prehranske navade prednikov, ki so se prehranjevali precej neuravnoteženo, poleti preskromno, pozimi pa še zlasti ob kolinah, preobilno. Jedli so veliko žitaric, največ ajdove in prosene kaše, zato Žirovničane imenujejo tudi 'kašarji'. Najobširnejše je poglavje Osnovna šola skozi čas, poleg tega pa zbornik obravnava gasilstvo in športno dejav-

nost nekoč in danes, razvoj čebelarstva, zdravilne in začimbne rastline, dišavnice in druga zelišča z domačega vrta, polja in sveta pod Stolom. V zborniku je tudi zanimiv zapis o vlogi žensk, ki so v preteklosti na svojstven način zaznamovale tukajšnje življenje. Veliko pogledov pa bodo nedvomno pritegnile stare razglednice in fotografije občine Žirovnica.

VOGEL, KRVAVEC

Od jutri odprt tudi Vogel

Jutri bodo smučarske naprave poglani tudi na Voglu, so sporočili iz Žičnic Vogel Bohinj. Podobne načrte imajo tudi na Kravcu, kjer so žičnice zagnali že prejšnjo soboto, a so že v ponedeljek obstale zaradi tehničnih težav. Povzročil jih je udar strele v transportno vrvo kabinske žičnice. "Trudimo se, da bi naprave zopet poglani v soboto," nam je včeraj povedal **Luka Vrančič** iz RTC Kravec. **S. Š.**

CERKLJE

Višja gradbena cena

Občinski svet je sklenil, da se povprečna vrednost gradbene cene stanovanjskih hiš, stanovanj in drugih nepremičnin v občini Cerklje za leto 2009 poviša za 5,5 odstotka. Za naselje Cerklje tako znaša 820,85 evra na kvadratni meter, za druga naselja pa 788,03 evra na kvadratni meter. Vrednost povprečne gradbene cene potrebujejo davčna uprava za izračun davka na premoženje in cenilci vrednosti objektov. **S. Š.**

Nogomet bodo igrali drugje

Občina Naklo bo gradila nogometno igrišče v Strahinju. V Naklem bodo rezervirana zemljišča za šport spet kmetijska.

STOJAN SAJE

Naklo - Poročali smo že, da je občinski svet v Naklem 25. novembra potrdil dopoljnjeni osnutek občinskega prostorskega načrta. Med obravnavo pripomb posameznikov na razgrnjeni dokument so največ govorili o novi lokaciji nogometnega igrišča. V načrtu so predvideli širitev območja za šport v severnem delu Strahinja, kamor naj bi se selili nogometaši. Član SDS Marko Mravlja je dejal, da bi domačini tam raje gradili stanovanja. Kot je pojasnil direktor občinske uprave Drago Goričar, to ne bo mogoče na zavarovanem območju spominskega parka Udin boršt. Okrog 13 tisoč kvadratnih metrov veliki površini za šport bodo dodali 4100 kvadratnih metrov kmetijskih zemljišč, katerim bodo spremenili namembnost. Nogometno igrišče nujno potrebujejo, saj se občini v sedmih letih ni uspelo dogovoriti z lastnikom zemljišč v Naklem za odkup.

Lastnik petih parcel za Osnovno šolo Naklo Alojz Markič iz Gorič je v knjigo pripomb na razgrnjeni osnutek prostorskega načrta zapisal, da nasprotuje nameravani spremembi območja za oddih, rekreacijo in šport v najboljše kmetijske površine. Izrazil je možnost, da tudi sam investira v objekte za te namene. Če bo občina spremenila namembnost njegovih zemljišč, bo prisiljen vložiti tožbo zaradi povzročene škode. Svetniki Peter Celar, Zdravko Cankar in Anton Kosec so se zavzeli, da tega vendarle ne bi storili. Alenka Markun iz družbe Marbo je poudarila, da mora biti bilanca kmetijskih površin usklajena. Če okrog 23 tisoč kvadratnih metrov površin v Naklem ohranijo za šport, bo primanjkljaj kmetijskih zemljišč velik. Tudi glasovanje je potrdilo negotovost svetnikov. Šele ob ponovnem dvigu rok so našli šest glasov za spremembo namembnosti Markičevih zemljišč in pet proti predlogu stroke.

Knjižnica v novih prostorih

V pritličju občinske stavbe je nove prostore dobila Krajevna knjižnica Mengeš, kjer je na voljo 26 tisoč enot gradiva.

JASNA PALADIN

Mengeš - Na ta veseli dan kulture so Mengšanji dobili nov hram kulture - slavnostno so namreč odprli nove prostore krajevne knjižnice, ki se je doslej stiskala na slabih sto kvadratnih metrih v neposredni bližini, odslej pa bo bralcem na voljo kar 210 kv. metrov površine v samem središču Mengeša.

Knjižničarstvo ima v Mengešu dolgo tradicijo, saj so prvo knjižnico ustanovili že leta 1873 v okviru bralnega društva, v kraju pa je bila nato v različnih oblikah prisotna ves čas. Novo knjižnico je Občina Mengeš uredila skupaj z matično Knjižnico Domžale, v prenovi prostorov pa so vložili dvesto tisoč evrov.

"Priprave na selitev naše knjižnice v nove prostore so se začele že zgodaj poleti, sama selitev pa je potekala zadnji mesec, ko je bila knjižnica zato tudi zaprta.

V novih prostorih krajevne knjižnice v Mengešu

Novi prostori obsegajo izposojevalni del, oddelek za otroke in mladino, oddelek za odrasle s čitalnico, medioteko in računalniški kotiček. Našim bralcem - v mengeško knjižnico je vdanje približno 2.350 občanov ali 34 odstotkov vseh prebivalcev - je na voljo 26 tisoč

enot knjižničnega gradiva," je na odprtju, ki ga je pospremil bogat kulturni program, povedala direktorica Knjižnice Domžale Barbara Zupanc Oberwalder, ki ima pod svojim okriljem še krajevne knjižnice v Lukovici, Moravčah in Trzinu, stacionarno izposojevalnico v Ihanu,

skupaj s kamniško knjižnico pa tudi potujočo knjižnico.

Mengeška knjižnica, v kateri sta zaposleni dve bibliotekarki, pa bo v začetku prihodnjega leta dobila tudi novo ime. Po slavnem mengeškem rojaku se bo preimenovala v Knjižnico Janeza Trdine.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Obiščite
božični trg
Celovec/Klagenfurt - Neuer Platz

Od 22. novembra do 24. decembra 2008

Klagenfurt
City

Podarite si veselje veselja!
Trio že za 30 EUR
INTERNET · TV · TELEFON

Paket Trio
mez drugim vključuje:
FOX
Sport TV **HBO**
Varnostni paket
igre
BabyTV

24 obrokov
28€
na mesec

LCD televizor
37LG5000
FULL HD · 94 cm diagonala

SIOL www.siol.net 080 8000 Telekom Slovenije

KRATKE NOVICE

KRANJ

Kranj v prazničnih barvah

Mesto Kranj so konec prejšnjega tedna osvetlile novoletne lučke. Na Glavnem trgu v Kranju so postavili božično drevo, podaril ga je Vinko Plavčak iz Stražišča, blagoslovil dekan Stanislav Zidar, na slovesnosti pa je navzoče tudi nagovoril župan Damijan Perne. Vsa pohvala gre otrokom kranjskih vrtcev, plesalcem Kulturnega društva Qulanium in Otroškemu kulturnemu centru Krice krace, ki so kljubovali mrazu in se sprehodili po Prešernovi ulici z lučkami v rokah. Dogodek so glasbeno obogatili pevci komornega zbora Gallus in Škrančki. Danes ob 17. uri vas Zavod za turizem Kranj vabi na Glavni trg, na obisk bo prišel sveti Miklavž. S. K.

Za praznično vzdušje so poskrbeli predvsem najmlajši.

PREDDVOR

Nov občinski praznik

Na zadnji seji občinskega sveta v Preddvoru so se dogovorili, naj občinska uprava pripravi sklep o novem občinskem prazniku. Doslej je bil praznik prve dni septembra, spominjal pa je na ustanovitev prve ljudske šole v Preddvoru in na takratni prvi šolski dan. Med ljudmi se ni "prijel", zato so oživele pobude za spremembo praznovanja. V občini sedaj razmišljajo, da bi praznovali ob obletnici rojstva ali smrti prve slovenske pisateljice Josipine Urbančič Turnograjske. Prihodnje leto bo 150-letnica njene smrti, domačinka Mira Delavec, ki proučuje njeno življenje in delo, pa o pisateljici pripravlja doktorsko disertacijo in knjigo. D. Ž.

Nagrajenci po rdeči preprogi

"To je priznanje za dušo," je na slovesni akademiji ob podelitvi priznanj Mestne občine Kranj za leto 2008 povedala častna občanka dr. Lučka Kajfež Bogataj.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Na predvečer občinskega praznika Mestne občine (MO) Kranj, drugega decembra, so pred Prešernovo gledališče položili rdečo preprogo za mimohod občinskih nagrajencev za leto 2008, v dvorani gledališča pa je bilo že vse pripravljeno za slovesno akademijo. Častna občanka je postala klimatologinja prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, za častnega občana so posthumno imenovali jamarja, raziskovalca in fotografa Marka Aljančiča. Nagrado MO Kranj je prejela Osnovna šola Simona Jenka - Podružnična šola Primorskovo ob visokem jubileju šole. Listino o priznanju je prejel Odbor za izdajo monografije Kranjsko okrožje v NOB 1941-1945. Veliko plaketo MO Kranj sta prejela akademski slikar Klavdij Tutta in msgr. Stanislav Zidar, prelat. Veliko Prešernovo plaketo MO Kranj je prejel akademski slikar Zmago Puhar.

Slovesno akademijo so letos naslovlili Preporod. Šlo je za sodoben plesni spektakel, ki ga je z mladimi plesalci iz Kulturnega društva Qulanium Kranj pod vodstvom Saše Lončar, člani FT Ma-

Nagrajenci v družbi Damijana Perneta, Pavla Gantarja in Blaža Kavčiča / Foto: Matjaž Zorman

mut - KUD NOR Kranj in Jano Menger postavil na oder Dušan Teropič ob živi glasbeni spremljavi (Jelena Ždrale, Nino de Gleria, Luka Ropret in Aleš Rendla). Preporod je vizija mesta Kranj v bližnji prihodnosti, katera naj bi bila glede na zastavljene cilje svetla, vesela in polna mladosti, prijazna vsem generacijam in odprta medkulturnemu dialogu. S podobnimi besedami je zbrane nagovoril župan Mestne občine Kranj Damijan Perne. "Praznujemo na predvečer rojstva velikega slovenskega poeta Franceta Prešerna. To

je priložnost, da se spomnimo zlahtnih sledi njegove zapuščine in je tudi priložnost, da pogledamo, kaj smo in česa še nismo postorili v občini v zadnjih letih. Lahko pa rečem, da si v Kranju optimizma in volje ne pustimo vzeti," je povedal Damijan Perne.

Med gosti sta bila tudi predsednik državnega zbora Pavel Gantar in predsednik državnega sveta Blaž Kavčič. "Navdušen sem nad dobrim programom, nad prijetnim razpoloženjem in nad priznanji, ki so jih prejeli ugledni meščani in meščanke za

svoje delo na različnih področjih," je povedal Pavel Gantar. Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj je dejala: "Vse dosedanje nagrade sem prejela predvsem za znanstveno delo, kar vzbuja spoštovanje in vliva samozavest. Današnje občinsko priznanje pa je za dušo in je zato še toliko bolj vredno." Gregor Aljančič, sin Marka Aljančiča, pa je povedal: "Vesel sem tako lepega spomina na očeta. Imenovanje za častnega občana ni samo priznanje njegovemu delu, ampak tudi vsem njegovim sodelavcem."

Graditi ali vsaj vzdrževati

Te dni v Kranju poteka javna razprava o strategiji trajnostnega razvoja občine, na eni od najbolj živahnih okroglih miz pa so se zbrali tudi športni delavci, ki jim ni vseeno, kakšen bo razvoj športa v prihodnjih petnajstih letih.

VELMA STANOVIČEK

Kranj - Ali je v Kranju bolj pomembno zgraditi nove športne objekte ali je treba vse moči (in denar) nameniti vsaj najnujnejšim vzdrževalnim delom in obnovi obstoječih, je bila le ena od dilem udeležencev torkove okrogle mize za področje športa in rekreacije, ki jih pri Mestni občini Kranj pripravljajo ob javni razpravi o strategiji trajnostnega razvoja do leta 2023.

Dejstvo je, da je v kranjski občini veliko športnih objektov, po zaključeni gradnji pa je večina ostala breme občinskega proračuna. Tako sta letni in zimski olimpijski bazen glede stroškov obratovanja in vzdrževanja luknji brez dna, ideja pripravljavcev strategije razvoja pa je, da bi se lahko delno financirala tudi kot turisti-

na objekta, potrebna bi bila le preureditev v vodni park s komercialnimi vsebinami. Tu pa se pojavi "past", saj bi naenkrat v bazenih zmanjkalo terminov, ki jih za svoje delo (treninge in tekme) nujno potrebujejo klubi, ki se ukvarjajo z vodnimi športi (plavalci, vaterpolisti, potapljači). Tudi na to in na dejstvo, da načrtovalci strategije niso znali potegniti meje med športom in rekreacijo, so bili očitki udeležencev okrogle mize, ki so bili sicer prepričani, da je načrtovan večnamenski športno-vadbeni center v Kranju dobra rešitev za atlete in nogometiste, ki sedaj pozimi trenirajo v nevzdržnih razmerah, bo pa nova obremenitev za proračun občine, saj ni pričakovati prida dohodka od načrtovanega komercialnega trženja. Ob tem je bilo kar nekaj pomislekov

Vrednost investicije načrtovane večnamenske športne dvorane in tribune na prostoru sedanjih dotrajanih prostorov in tribune ob nogometnem igrišču v športnem parku je nekaj manj kot 11 milijonov evrov.

tudi glede slabih cest in parkiranja v bližini športnega parka, pa tudi glede zastarele gradnje kolesarskih stez, na katere kolesarji (zaradi ostrih robnikov) ne morejo

zapeljati. Zato so udeleženci okrogle mize menili, da so načrtovalci strategije s področja športa to pripravljali s premalo občutka za realnost.

SAZAS

Šolski sklad Osnovne šole Naklo
vabi na dobrodelni koncert

NASMEH ZA OTROKE

v ponedeljek, 15. decembra 2008, ob 19. uri
v Domu Janeza Filipiča v Naklem.

Nastopajo:

Osnovna šola Naklo

harmonikarji, tolkalna skupina, pevska zbor, plesna
skupina in instrumentalisti

Podružnična šola Podbrezje

folklorna skupina, recitatorji in instrumentalisti

Podružnična šola Duplje

instrumentalisti

Vrtec Rožle Naklo

koledniki, pevski zbor in plesna skupina

Vrtec Duplje

plesna skupina

in gošta PRESENEČENJIA!

Vsa zbrana sredstva na dobrodelnem koncertu bodo namenjena nakupu novih otroških igrar za Podružnično šolo Podbrezje.

Vstopnice lahko kupite v Veldroni, d. o. o. (nasproti
vrtca Rožle) ali pa na dan prireditve v kulturnem domu.
Cena vstopnice: 2,50 evra. Vljudno vabljeni.

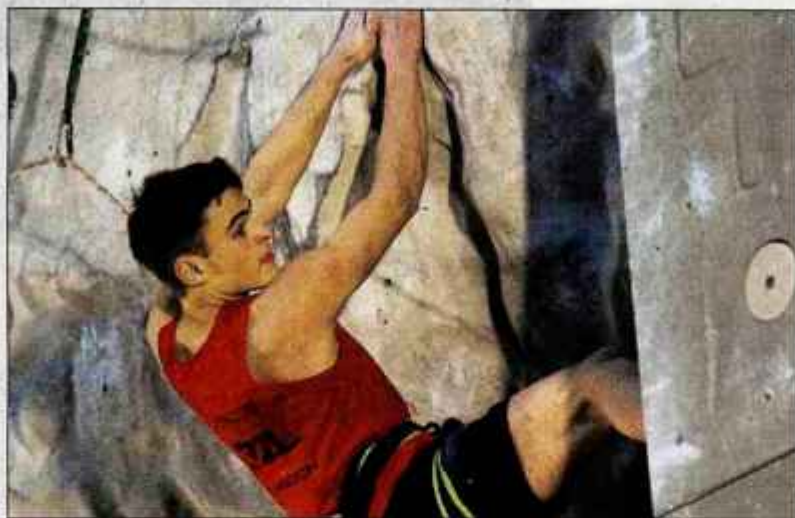
Plezalci za konec na Podnu

Ta konec tedna se bo s finalnimi obračuni državnega prvenstva končala letošnja sezona v športnem plezanju, v dvorani na Podnu pa bomo še enkrat lahko zaploskali našim najboljšim.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Zadnje tedne športnim plezalcem in ljubiteljem plezanja na Gorenjskem res ni dolgčas, saj je po tekmah svetovnega in evropskega pokala minuli konec tedna Kranj gostil predzadnjo tekmo državnega prvenstva, ta konec tedna pa se veliki finale obeta na plezalni steni škojfeljske športne dvorne Počen.

Slovensko državno prvenstvo v športnem plezanju je ob imenitnih uspehih naših reprezentantov gotovo nekaj posebnega, saj je Slovenija ena redkih držav, kjer je boj za vrh v državnem prvenstvu na ravni svetovnega pokala. Tako je pred jutrišnjo tekmo v Škofji Loki v vodstvu točkovanja za naslov državnega prvaka zmagovalce zadnje tekme svetovnega pokala Tržičan Klemen Bečan, ki mu prvega mesta v državi ne more vzeti nihče. Sledita Matej Sova in Jure Bečan, v boj za končno mesto na stopničkih pa lahko poseže tudi Anže

Trenutno vodilni v državnem prvenstvu med kadeti Urban Primožič (PK Škofja Loka) je slavil minuli konec tedna v Kranju, jutri pa se bo dokazoval na domači plezalni steni. / Foto: Crt Slavac

Štremfelj, ki bo napadal s trenutno četrtega mesta. Pri dekletih ni še nič odločenega, saj je domačinka Maja Vidmar, sicer druga v skupnem točkovanju svetovnega pokala v težavnosti, zaradi poškodbe zamudila del sezone, to pa je izkoristila letos tudi odlična

Mina Markovič. Je pa sezono že končala še ena uspešna domačinka Natalija Gros, ki na tekmah ne bo nastopila. Tako se bosta za tretje mesto v skupnem seštevku borili Leja Kos in Asja Gosar.

Člani in članice bodo v kvalifikacijah nastopili jutri ob

14. uri, v finalu pa ob 18.45. Še prej bodo jutri dopoldne z začetkom ob 10. uri tekmovali starejši dečki, dedkice, kadeti in kadetnje, v nedeljo pa bomo dopoldne ob 11. uri videli nastope cicibanov in cicibank, ob 14. uri pa še mlajših dečkov in dedkic.

Gorenjski hokejisti so se izkazali

VILMA STANOVNIK

Jesenice, Kranj - Med tednom so hokejisti odigrali krog v ligi EBEL in državnem prvenstvu. Hokejisti Acronija Jesenic so na domačem ledu prekinili niz porazov, saj so ekipo Graza 99ers premagali s 5 : 2. Med odmorom so hokejisti predstavnikom društva Kros izročili tudi ček za 12.160 evrov, ki so jih zbrali v akciji Več kot gol. Danes Jeseničani, ki so sedaj na 4. mestu lestvice lige EBEL, gostujejo v Celovcu pri KAC-u, v nedeljo pa v Beljaku pri ekipi VSV. Morda se bo ekipi že kmalu pridružil Tomo Hafner, ki se vrača v moštvo prvakov. V državnem prvenstvu je ekipa Bleda gostovala pri Slaviji in zmagala s 3 : 6. fa-

vorizirani ekipi Stavbarja pa so se dobro upirali hokejisti ekipe Jesenice mladi, ki so zgubili le s 3 : 2. Nove točke na domačem ledu so si z zmago 10 : 1 proti ekipi Maribor mladi priložili tudi hokejisti Triglava. "Po dolgih šestih letih igranja na tujih igriščih končno treniramo in igramo na domačem ledu, zato so naši cilji postali ambicioznejši. Okrepili smo strokovni kader, kjer z mladinci dela Edo Hafner, ki je tudi pomočnik v članski ekipi. Člansko moštvo, ki ga stavlajo mladi domači fantje smo okrepili z branilcem Davidom Mlinarcem ter napadalcem Milanom Hafnerjem in povratnikom v moštvo Anžetom Markovičem. Prvi cilj, ki smo si ga zastavili, je

Hokejisti Triglava so v sredo visoko ugnali ekipo Maribor mladi. Na sliki v modrem dresu povratnik v moštvo Triglava Anže Markovič. / Foto: Crt Slavac

uvrstitev med najboljši tri v državnem delu prvenstva, kar nam zaenkrat tudi uspeva," je povedal glavni trener Triglava Gorazd Drinovec.

Danes bo edina članska hokejska tekma na Gorenjskem v Kranju, kjer se bosta ob 18. uri pomerili ekipi Triglava in MK Bled.

ODBOJKA

KRANJ

Po dramu v polfinale Kranjčani

Odbojkarji Asteca Triglava so v povratni tekmi četrte finalne Pokala Slovenije premagali Calcit Kamnik s 3 : 2 (25, 17, 19, 17, 11). Ekipi sta bili po dveh tekmah popolnoma izenačeni po seštevku zmag, nizov in točk, tako da je prvič v zgodovini SLO pokala - odločalo zadnje pravilo: število osvojenih točk v gostih in tu so bili Kranjčani boljši za eno samo točko. Para polfinala sta tako Astec Triglav : ACH Volley in Ekipa Marchiol : Salonit Anhovo. V. S.

TEŽKA ATLETIKA

KRANJ

Gregor dvignil kar 240 kilogramov

Gregor Jankovič iz Britofa pri Kranju je minuli konec tedna imenitno nastopil na mednarodnem prvenstvu v dviganju uteži v Postojni. V disciplini težno leže je z odličnim rezultatom 240 kilogramov kar za 35 kilogramov premagal drugouvrščenega Petra Mihovca ter postavil tudi osebni rekord in se približal slovenskemu, ki znaša 252,5 kilograma. Tega bo 31-letni Jankovič skušal popraviti prihodnje pomlad na državnem prvenstvu. V. S.

VABILA, PRIREDITVE

Nogometni spored - V 1. SNL je ekipa Domžal v sredo v zaostali tekmi s Primorjem igrala 0 : 0. V zadnjem jesenskem krogu to nedeljo Domžalčani ob 17. uri gostijo Nafto. V. S.

Rokometni spored - V 1. MIK ligi bo ekipa Merkurja že danes, v petek, ob 19. uri gostila Rudar. V ženski konkurenci bo ekipa ŽRD Škofja Loka KSI danes gostovala pri Mercator Tenzorju na Ptuj, Save Kranja pa jutri pri Celjskih mesninarh. V 1. B ligi za moške bo ekipa Alpeša Železnikov danes ob 18. uri gostila Istrabenz Pline. V 1. B ligi za ženske bo ekipa Merkurja Nakla jutri ob 18. uri gostila Burjo. V 2. ligi za moške - zahod bo ekipa Cerkelj P. Kopic jutri ob 19. uri gostila Mokerc Ig. Kranj in Radovljica se bosta pomerila ob 16. uri. V. S.

Košarkarski spored - V 10. krogu lige UPC je ekipa Heliosa že v torek z 88 : 51 premagala CPG Novo Gorico, TCG Mercator pa je pri Krki izgubil s 101 : 63. V 1. SKL za ženske bo ekipa Triglava jutri ob 18. uri gostila ŠKD Ježico, v Domžalah bo domača ekipa Domžal ob 18. uri gostila Odejo KED. Hit Kranjska Gora pa gostuje pri Rogiški. V 1. B SKL za moške bo ekipa Triglava jutri ob 20.15 gostila ekipo Kraškega Zidarja, ekipa Šenčurja CP KR pa gostuje pri Braniku. V 2. SKL - zahod bo ekipa Jesenic jutri ob 19. uri gostila Radovljico, Tinex Medvode pa istočasno ekipo Plama Pur. Ekipa Stražišča gostuje pri Splošni plovbi. V. S.

Odbojarski spored - Knauf Insulation in Astec Triglav se bosta med seboj pomerila šele v četrtek, moška ekipa Calcit Kamnika gostuje v Mariboru, v 1. DOL ženske Calcit Kamnik gostuje na Ptuj, v moški 2. DOL UKO Kropa igra v Framu, v 2. DOL ženske pa se bodo igralke Jesenice-Bleda pomerile z ŽOK Mislinjo v OŠ T. Čufar na Jesenicah ob 19. uri, ob 17. pa se bosta v OŠ Šk. Loka mesto pomerila ŽOK Partizan Šk. Loka in Lakolit Ankanan. V 3. DOL igrajo doma - moški - Calcit Kamnik II : Salonit Anhovo II (OŠ Stranje ob 15.00) - ženske - Holidays autos Bled : Mladi Jesenice (OŠ Bled ob 18.00). B. M.

Balinarski spored - V petem krogu finalnega dela super lige bo v ligi za prvaka Lokateks Trata jutri ob 15. uri na domačem balinišču igrala z Luko Koprom, že ob 10. uri pa se na traškem balinišču prične tudi tekma lige za obstanek med Planino Avtoservisom Ribnikar in Hrastom. S. S.

Hitropotezni turnir v piceriji - ŠD Kranj organizira v piceriji Silvester, Cesta talcev 41 v Kranju, hitropotezni šahovski turnir za mesec december. Tekmovanje bo potekalo 9. decembra s pričetkom ob 17. uri. Kontakt: Silvo Simončič, GSM: 040/343 000. O. O.

12. Bajramski šahovski turnir - KŠD Biser Jesenice organizira v prostorih društva na Ledarski 4 v Jesenicah (neposredno ob hokejski dvorani Podmežakla) 12. Bajramski šahovski turnir. Tekmovanje je odprto in bo potekalo v nedeljo, 7. decembra, ob 10. uri. Kontakt: Nijaz Kobašič, GSM: 040/251 048. O. O.

Občina Bled
Župan

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt (Ur. l. RS št. 33/07) ter 30. člena Statuta Občine Bled (Ur. l. RS št. 119/03 - UPB, 84/06) je župan Občine Bled sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi

Dopolnjenega osnutka Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za središče Bleda (Ur. l. RS št. 90/98, 4/02, 39/02, 99/02, 120/05, 121/05, 33/07, 76/07) - ureditveni enoti H 6 - Vila Presieren in M13/3 - ob Ribenski cesti

1. člen

Dopoljnjeni osnutek sprememb in dopolnitev prostorskega akta se javno razgrne v prostorih Občine Bled ter na spletni strani Občine Bled: www.obcina.bled.si

2. člen

Javna razgrnitev bo trajala v času od 12. decembra 2008 do 12. januarja 2009.

3. člen

V času javne razgrnitve lahko podajo občani, organi, organizacije ter ostali zainteresirani pisne pripombe v knjigo pripomb na mestu javne razgrnitve, po pošti na naslov Občina Bled, Cesta svobode 13, 4260 Bled ali na elektronski naslov obcina@bled.si.

4. člen

Javna obravnava

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo v sredo, 7. januarja 2009, ob 16. uri v spodnji sejni dvorani Občine Bled.

Številka: 3505-2/2007
Datum: 28. novembra 2008

Župan:
Janez Fajfar
univ. dipl. etnolog, prof. geog.

KRATKE NOVICE

ŠENČUR

Gasilci v poslovni coni

Številna gasilska vozila, ki so v sredo pridvela na intervencijo v šenčurški poslovni coni, so pritegnila veliko zanimanja domačinov. K sreči ni bilo nič hujšega. V enem od tamkajšnjih podjetij je namreč zagorela plastična masa na laserskem stroju za rezanje, ogenj pa so že pred prihodom kranjskih poklicnih gasilcev in prostovoljnih gasilcev iz Šenčurja gasili zaposleni, ki pa so se potem zaradi dima morali umakniti iz prostorov. Gasilci so ogenj dokončno pogasili in prostore prezračili. S. Š.

Foto: Gregor Kavcic

DOMŽALE

Žerjavica zanetila požar

Pred dnevi je sredi noči zagorelo v objektu v kraju Kokošnje (območje Domžal). Kriminalistična komisija je ugotovila, da je zagorelo v lesenem objektu, v katerem so bila spravljena drva, motokultivator, kosilnica in razno vrtno orodje. V objektu so domači odlagali pepel iz peči, zato domnevajo, da je požar najverjetneje povzročila žerjavica v pepelu. Ogenj je uničil objekt in predmete v njem, prav tako je bil zaradi ognja poškodovan tudi del fasade na stanovanjski hiši. Po nestrokovni oceni je požar povzročil za okoli deset tisoč evrov grotne škode. S. Š.

VIR PRI DOMŽALAH

Trčil v kolesarja

V ponedeljek zvečer je 22-letni Kamničan v Viru z osebnim vozilom trčil v 55-letnega kolesarja iz okolice Komende. Policija poroča, da kolesar med vožnjo ni imel prižganih luči, medtem ko naj bi mladi voznik zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo s sprednjim delom trčil v zadnji del kolesa. Hudo ranjenega kolesarja so odpeljali v ljubljanski klinični center. S. Š.

Novi vodniki po naravi

Novo

255 do 320 strani,
1800 do 2200 fotografij

Cena za posamezni vodnik: 19,90 € + poština
(za naročnike Gorenjskega glasa 20% popust)

Cena za komplet: 79,60 € + poština
(za naročnike Gorenjskega glasa: 68,65 €)

Gorenjski Glas Za vsa naročila

Petarde odslej prepovedane

Od letos so prepovedani pirotehnični izdelki, katerih glavni učinek je pok, torej petarde vseh vrst.

SIMON SUBIČ

Kranj - Letos uveljavljeni zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih prepoveduje uporabo petard, pred koncem leta, ko tudi Slovenci množično uporabljamo različna pirotehnična sredstva, svari policija. Zakonska prepoved pa ne velja več za pirotehnične izdelke kategorije III oziroma za ognjemetne baterije, v katerih je več kot tisoč gramov eksploziva neto, in ognjemetne fontane z več kot sedemsto grami eksploziva neto.

Pri uporabi pirotehničnih izdelkov, predvsem petard, se vsako leto rani več oseb (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči ipd.), povzroči se precej grotne škode, glasna pirotehnika pa poleg tega moti tudi živali in onesnažuje okolje. Tej problematiki je zato sledila tudi zakonodaja, tako da novi zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih korenito posega na področje uporabe najbolj motečih pirotehničnih izdelkov - izdelkov kategorije 2 in 3, katerih glavni učinek je pok

Prodaja, posest in uporaba petard je od letos prepovedana. / Foto: Tivo Daki

(petarde). Prodaja pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok (npr. piratke), je dovoljena od 19. do 31. decembra, njihova uporaba pa le od 26. decembra do 2. januarja. Zakon tudi predpisuje, da je mladoletnikom do štirinajstega oziroma šestnajstega leta starosti dovoljeno uporabljati pirotehnične izdelke kategorij 1

in 2 le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov. Treba pa je upoštevati, da pirotehničnih izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjanih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javni shodi in javne prireditve. Za kršenje zako-

na je predpisana globa od 400 do 1.200 evrov.

Med lanskimi božičnimi in novoletnimi prazniki so policisti v Sloveniji ugotovili 291 kršitev, od tega 34 na Gorenjskem. Policija tudi opazi, da se povečuje prodaja pirotehničnih izdelkov na črnem trgu. Lani se je pri uporabi pirotehničnih izdelkov raniło sedem otrok in enajst odraslih oseb.

Za manj mrtvih na cestah

Evropske prometne policije bodo v treh letih izvedle 27 skupnih poostrenih nadzorov hitrosti, alkohola in drog v prometu, tovornega prometa in uporabe varnostnih pasov.

SIMON SUBIČ

Brdo pri Kranju - Včeraj se je na Brdu pri Kranju zaključil dvodnevni seminar o prometni varnosti, na katerem je sodelovalo več evropskih prometnih strokovnjakov. Seminar je v sodelovanju z generalno policijsko upravo in v okviru projekta Lifesaver organizirala Evropska zveza prometnih policij - TISPOL. Cilj projekta Lifesaver, ki se začne letos in ga financira evropska komisija, je zmanjšati število mrtvih v prometnih nesrečah na evropskih cestah. V ta namen se bodo evropske prometne policije, tudi slovenska, povežale na strateški, taktični in operativni ravni. Med drugim bodo izvedli 27 skupnih poostrenih nadzorov hitrosti, alkohola in drog v prometu, tovornega prometa in uporabe varnostnih pasov.

Projekt Lifesaver bodo izvedli v treh letih, je povedal predsednik TISPOL-a Wolfgang Blindenbacher. Za učinkovitejšo usmerjanje in koordinacijo dela na podro-

čju prometne varnosti bodo organizirani različni seminarji, med prometnimi policisti bodo potekali delovni obiski in izmenjave dobrih praks, za policiste bo pripravljen strokovni priročnik. Vodja Sektorja prometne policije Robert Sušan je napovedal, da bosta v Sloveniji do zaključka projekta leta 2011 izvedena dva seminarja za uradnike na strateških položajih in trije seminarji za srednji upravljaljski kader. V Sloveniji bosta izvedena tudi dva sestanka projektne od-

bora. "Na seminarjih, ki se jih bodo udeležili vrhunski evropski strokovnjaki, se bodo lahko naši državni uradniki in policijski starešine neposredno seznanili s tujimi praksami in strategijami na tem področju ter primerjali kakovost našega dela s kakovostjo dela tujih policij. Poleg tega bodo seminarji priložnost, da sami predstavimo naše dobre rešitve, uspešne metodologije in učinkovite pristope pri nadzoru cestnega prometa," je dejal Sušan.

Na tokratnem seminarju na Brdu pri Kranju je med drugim vodja Sveta za vzgojo in izobraževanje na Ministrstvu za promet Bojan Žlender predstavil prometno varnost v Sloveniji, direktor Uprave uniformirane policije Danijel Žibert pa delo slovenske policije na tem področju. Tuji prometni strokovnjaki so razpravljali tudi o uporabi tehnologije pri zagotavljanju prometne varnosti, najpogostejših dejavnikih pri nastanku prometnih nesreč in podobnem.

Snovanja

47

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

UREDNIK: MIHA.NAGLIČ@SIOL.NET

Danes je zadnji dan, da pišemo svetemu Miklavžu, nočoj bo nosil. Enim tri kepe zlata, drugim tri jabolka in tri orehe, tretjim nič. Sicer pa lahko vso reč tudi obrnemo in se vprašamo, kaj bomo to pot podarili - in ne le, kaj bomo dobili ...

Miklavž, prnes mi kej!

MIHA NAGLIČ

Nekoč sem nekje že napisal, kakšno srečo sem imel v otroških letih.

Doma mi je nosil dedek Mraz, vsako leto nekaj več, pri starih mamah in eni od tet pa mi je v peharju nekaj prinesel tudi sveti Miklavž: jabolka, orehe, suhe fige, rožiče, bombone, čokolad(ice), tudi prve pomaranče in obveznega parkeljna. Tako je bilo v letih okrog 1960. Pa pogledimo, kaj je nosil še prej, v davnih časih. "Legenda ga predstavlja kot velikega čudodelnika in mogočnega zavetnika. Tako beremo, da je tri hčere siromašnega moža rešil sramotne usode, ko jim je ponoči porinil skozi okno tri kepe zlata in jim tako priskrbel potrebno dojo. Odtod nemara izhaja šega, da otrokom ponoči prinaša darov v nastavljene posode, odtod tudi tri jabolka, ki jih na podobah nosi s seboj in so pravzaprav tri kepe zlata, le da jih je ljudska domišljija spremenila po svoje; rdeča jabolka sodijo zato, z orehi vred - med obvezne darove, ki jih dobri svetnik prinaša pridnim otrokom v noči od 5. na 6. december ..." Tako ga je opisal Niko Kuret v Prazničnem letu Slovencev.

Jože Dolenc, v Železnih rojeni nekdanji urednik Mohorjeve družbe, pa ga v lepili besedah naslika v Letu svetnikov. "Miklavž, kakor pri nas navadno imenujemo sv. Nikolaja, je gotovo eden najbolj priljubljenih svetnikov. S posebnim veseljem ga pričakujejo otroci, ko na večer pred svojim godom hodi okrog in jim prinaša darovne pridne nagrajuje, poredne pa prepusti kaznim svojih spremljevalcev, parkeljnov. Podoba tega prikupnega svetnika je v nas tako močno živa že od otroških let, bolj kakor podoba malokateriga drugega svetnika. Nič nepri-

jaznega, mrkega, togega, tujeja ni na njem. Ljubezen do bližnjega in bratovska pomoč, lastnosti, ki ju kaj radi občutimo kot nadležno dolžnost, sta pri sv. Miklavžu nekaj tako samo po sebi razumljivega, da ganeta še tako trdo srce in ga pridobita za dobro ... Ne zahodni Božiček ne sibirski dedek Mraz ga nista izpodrinila pri ljudstvu, ki je ohranilo ljubezen do tega svetnika, pomočnika v stiski in čudodelnika."

Ja, ta Miklavž je res dober! Pomislite, kako bi ga bil v teh časih vedno hujše finančne krize vesel vsak, ki bi mu v svoji noči prinesel kepo ali vsaj kepico zlata - namesto raznih ničvrednih "vrednostnih" papirjev. Vendar bo takih srečnežev v vsem vesoljnem svetu gotovo le malo. Po drugi strani pa si ne predstavljam, da bi bili naši današnji otroci veseli, če bi jim v pehar natresel le jabolka in orehov. Bog ne daj, saj bi ga prekleli, če bi jim prinesel le to, tudi če bi jim nekdo razložil, da to pravzaprav niso navadna jabolka, temveč metafore za kepe zlata. Ljudje pač ne živimo od metafor (razen pesnikov), bolj smo dovzetni za konkretne reči in prav zanimivo bi bilo vedeti, kaj vse prinaša otrokom danes? Meni najbližja oseba ženskega spola je bila najbolj vesela, ko ji je svoj čas prinesel lego kocke.

Sicer pa ne gre le za Miklavža, ki slej ko prej obdaruje predvsem otroke. Bliža se tudi čas splošnega obdarovanja, tradicionalno povezan z božičnimi in novoletnimi prazniki. Takrat se v vlogi Miklavža in otrok znajdemo vsi, ko darujemo in hkrati pričakujemo, da bomo sami obdarovani. V tem pisanju nam gre predvsem za kulturo obdarovanja. V njej se po eni strani izraža naš osebna kultura, po drugi pa duh časa oziroma materialne razmere, v katerih živimo. Mnogim nekaj pomenijo le

draga darila, nekateri znajo tudi z bolj skromnimi narediti lepo gesto. So tudi taki, ki odločno zatrjujejo, da jim vse to nič ne pomeni, a se bojim, da gre v večini takih primerov le za pomanjkanje osebne kulture ali lenobo. Delodajalcem, ki svoje zaposlene obdarujejo z božičnico ali trinajsto (najsrečnejšo) plačo, bo letos prav prišel izgovor (ali dejstvo), da "je križa" in je treba ta način obdarovanja znižati ali celo ukiniti. Kakorkoli že: tudi če bo

vse skupaj bolj skromno, mora kultura obdarovanja ostati.

To kulturo lahko rešujemo in dvigamo tudi tako, da se - ne glede na to, katere od darov pričakujemo in koliko jih bomo dejansko dobili - vprašamo, kaj in kako lahko sami podarimo. Kepe zlata bomo le težko, jabolka in orehi so, čeprav veljajo za zdravo hrano, premalo. Kaj pa, če bi svojim najbližjim podarili kos ali vsaj košček kulture? Dobro ali vsaj lepo

knjigo, vstopnice za skupni obisk gledališke predstave ali koncerta, povabilo na izlet, med katerim bi skupaj obiskali ta ali oni muzej ... Kdor more, pa lahko daruje tudi umetniško sliko, grafiko, kip(ce) ali vsaj devedejko z dobrim filmom. Se boljše pa bo, če zmore kdo kaj od tega sam narediti - napisati, zapeti, zaigrati, naslikati, posneti ... Skratka: čas obdarovanja je blizu, potrudimo se, bodimo skromni, vendar domiselni.

Kulturo obdarovanja rešujemo in dvigamo tudi tako, da se vprašamo, kaj in kako lahko sami podarimo. Kepe zlata bomo le težko, jabolka in orehi so, čeprav veljajo za zdravo hrano, premalo. Kaj pa, če bi svojim najbližjim podarili kos ali vsaj košček kulture?!

Takole je Miklavž s spremstvom hodil po Retečah, snega še ni bilo. / Foto: Polina Mlakar Balžarin

POGOVOR

Snovanja

Repertoarna knjižica Prešernovega gledališča je vsako jesen znova nekaj posebnega. Je komunikativna in duhovita, zelo resna in včasih malo za šalo. Taka, kakršne so predstave v gledališču. Že več let jo oblikuje Tanja Radež, ki je pred leti šla z Jesenic študirat oblikovanje na Akademijo za likovno umetnost. V prestolnici živi in dela, a se vselej rada vrača na Gorenjsko.

Bil je lep poseben dan

TANJA RADEŽ, OBLIKOVALKA

Igor Kavčič

Rekli ste, da vas lovijo roki, da morate do 12. decembra končati, oddati ...? Kakšno veselo-decembrsko tiskovino?

"Dvanajstega dvanajstega mora biti dokončana hiša na Gornjem trgu v Ljubljani z imenom Pozabljena. To bo eden od zadnjih trenutkov v življenju neke hiše. In malo zasanjan novoletni projekt mesta Ljubljana, kjer pa se za spremembo ne bo dalo ničesar kupiti. Na voljo bodo samo občutki in to zastoj."

Zastoj? Stereotip pravi, da bo to nekaj pravega za nas, Gorenjce. Za kakšen projekt gre?

"V stari Ljubljani je zapuščen hiša, ki jo bodo za tri tedne naselili izmišljeni stanovalci. V njihovo življenje boš mimogrede lahko pookal iz ulice. Zvok in ambient, barve in svetlobe ..."

Z vašim oblikovanjem sem se sicer posredno srečal preko repertoarnih knjižic Prešernovega gledališča, ne vedo, da sem vaše oblikovalske dosežke spoznal že mnogo prej. V lokala Tru(e)bar in Nostalgija v Ljubljani, ki ste jim v devetdesetih celostno podobo vdahnili skupaj z Darkom Miladinovičem in Alešem Bratino, smo bolj kot na pivo, ki je pač povsod enako, hodili gledat podobo lokalov ... Ta je bila za tiste čase nekaj posebnega. Se jih še spomnite? So bile to vaše prve pomembnejše reference?

"To je nepozabno obdobje, polno veselja in spontanosti. S pomočjo prvih in drugačnih naročnikov, polnih zaupanja. Zdaj vsi trije korakamo, vsak po svoji poti. Dare ima z bratom uspešen in duhovit studio Armada, Aleš je ujel svoje sanje in načrtuje ambiente, ki se vozijo po morju, jaz pa skrbum za vizualno podobo projektov s področja kulture in si izmišljujem svoje. Se vedno smo povezani."

Oblikovanje, notranja oprema lokala je temeljila na re-

cikliranju. Uporabljali ste izdelke, ki so svojo primarno vlogo že opravili v preteklosti, vi pa ste jih polnokrvne postavili v nov kontekst. Stare petkilogramske škatle za marmelado, sedelji na temo "505 sa crtom", točilni pult v slogu šestdesetih ...

"V prvi vrsti smo upravljali z emocijo, ki se imenuje nostalgija. To čustvo še vedno proučujem in ga zdaj imenujem ostalgija in čeprav teorija govori, da ni pozitivno naravnano, praksa pravi, da v glavnem dobro deluje. Ne gre za škatlo 505, ampak za spomin, ki ga ta sproži."

Ostalgija?

"To je beseda, ki sem si jo sposodila pri Nemcih, z njo označujejo svoje spomine na to, kar je nekdanje predstavljalo vzhod. Čisto po naključju slovenski prevod te besede dobi čisto slovenski pomen. Pod tem imenom že nekaj let pišem kolumno v reviji Ambient, kjer se ukvarjam z občutki preteklosti, s sliko in besedo seveda."

Recikliranje iz ekoloških nagibov ali gre za način razmišljanja, ki oblikovalcu preprosto zleže pod kožo? Freud bi iskal razlago v vašem otroštvu. Jesenice, ogromne separacije različnega železa v jeseniški železarni ...

"Mislim, da to ni recikliranje. Življenje je sestavljeno tako iz stvari, ki so ostale od nekoč, kot iz tistih, ki šele nastajajo. Gre za sobivanje. V Sloveniji je ogromno ustvarjalcev, ki smo znanomani s svojo preteklostjo v nenavadnih mestih, kot so Jesenice, Hrastnik, Trbovlje. Mene je kalila predvsem jeseniška multikulturalna situacija. Ko sem prebrala knjigo Gorana Vojnoviča *Čefurji ravs*, sem se počutila končno doma. Domače v slovenski literaturi."

Staro železo pa je zelo osebna zgodba. Oče je bil žerjavovodja in je prestavljal velike kupe železa. Opazovala sem ga iz daljave na poti v šolo. V kupih so bili tudi deli

Tanja Radež / Foto: Aljona Rebolj

razrezanih ladij in včasih je domov prinesel kak manjši kos. Tako je morje prišlo na Jesenice, morda so tudi zato tako posebne."

Reciklirate tudi v vsakdanjem življenju?

"Vse tiskovine, ki prilezejo iz moje oblikovalske delavnice, so malih formatov. Zelo redko sem za sporočanje porabila kaj odveč papirja. To je moj prispevek k ohranjanju okolja."

Repertoarne knjižice Prešernovega gledališča, ki jih že nekaj let oblikujete, so

nedvomno sopotnik siceršnjega vzpona gledališča. Zdaj vsako sezono poleg repertoarja čakamo tudi, kakšne fotografije bodo v knjižici. Slikovni del je namreč nosilen, v njem se predstavi vodstvo gledališča, igralci ... vsakič v drugačni podobi, enkrat kot mafajska družina, drugič na fotografijah vidimo dvor iz obdobja romantike ... Kako izbirate tematiko?

"S puncami iz gledališča in fotografom, zdaj Maretom Mutičem, prej Damjanom Švarcem, pogosto tudi s kostumografi, imamo slav-

ni pomladni sestanek. Ponavadi pri meni v Ljubljani. Pri odprtem oknu pijemo čaj in se izmišljujemo. In potem nastane. Fotografiramo v dnevi, ki že dišijo po poletju, počitnicah. In tako vsako leto, znova in znova."

Če se dobro spomnim, je prva leta v knjižicah navduševalo tudi to, da so bili v njih prav vsi, ki delajo v gledališču, od ravnatelja in igralcev do scenskih delavcev in čistilk ...

"Ja. To je bilo res super. Zadrje čase smo to opustili. Morda je bila že kriva globalna

"S puncami iz gledališča in fotografom, pogosto tudi s kostumografi, imamo slavni pomladni sestanek. Ponavadi pri meni v Ljubljani. Pri odprtem oknu pijemo čaj in se izmišljujemo. In potem nastane."

kriza v povojih, pomanjkanje časa. Imamo pa super idejo za naslednje leto, ki se navezuje na vse zaposlene in naj ostane skrivnost."

Repertoarna knjižica pred vašim sodelovanjem ni imela nekega posebnega oblikovalskega pečata ... Je bonus nekaj začeti na novo? Predvidevam, da to za oblikovalca pomeni bolj odprte roke, mar ne?

"Oblikovalci pogosto začnemo na novo. Bi lahko rekla, da skoraj vsak teden. Ampak z ekipo PGK lepo sodelujemo. Medsebojno zupanje, se mi zdi, je veliko. Zdi se mi, da se delo vseh, ki delamo na tem projektu, prepleta brez težav. Prava celostna podoba nastaja dolga leta, in ko na mizo zložiš celo goro gledaliških listov in programskih knjižic, šele vidiš vztrajnost, sodelovanje in vse, kar sodi zraven."

Kako so šle v promet majice letošnjega festivala Mladi levi? Stare majice, ki jih ne nosimo več, ste dotiskali z različnimi motivi ... So reklamne majice, ki jih sicer nosimo doma, tako prišle na ulico ...?

"Ta projekt je imel srečno roko. Po hitri ideji, ki se je ravno tako rodila na tradicionalnem sestanku "kako naprej", so producentke iz Bunkerja z akcijo preko interneta zbrale osemsto majic, ki sem jih lastnoročno potiskala. To je spet eden od projektov, kot je zdaj *Pozabljena hiša*, ko se lotiš nečesa fizično napornega, na prvi pogled brezsmiselnega, ampak sam proces dela že povrne smisel. Projekt *Moja bivša majica* bomo zdaj poslali na potep po Evropi."

V obliki razstave, predvsem kot ideja, ali se bo osemsto majic podvojilo, potrojilo ...?

"Projekt bodo v enaki obliki, z istim imenom, na enak način izvedli na drugih festivalih. Na ta način se trenutno dela veliko stvari. Po svetu potuje osnovna ideja in rezultati so zelo zanimivi."

Ukvarjate se tako z grafičnim kot industrijskim oblikovanjem, delate scenografije, med drugim ste oblikovali celostno podobo in vsako leto znova festival Mladi levi, letos ste oblikovali razstavo 60 let Moderne galerije ... V kulturnih ustanovah, institucijah lažje najdete sogovornike ... Lahko kot umetnica lažje delate z nekom, ki ima več poslušalca za te stvari, kot recimo šef Mesarstva Leva krača?

"Sem oblikovalka, ne grafična ne industrijska, ampak enostavno oblikovalka. Kultura je moj medij in tu mi je

udobno. Včasih me za trenutke odnese v teorijo, ampak tja ne spadam, sem intuitivna delavka in to zaenkrat gre. Vztrajala bom še nekaj časa, tja do konca življenja. Zelo pa uživam pri projektih, kjer gre tudi za razvoj izdelkov ali storitev. Eden takih, tudi malo gorenjski, je bil ravno tako pred leti projekt blagovne znamke *Tvojih pet minut*."

So naročila predvsem stvar referenc? Ne vem, kdo je že rekel, da promocija preko medijev pol toliko ni pomembna, kot si oblikovalec dober glas in s tem naročila lahko ustvari z dobrimi idejami in oblikovanji?

"V današnjem svetu je dela za oblikovalce veliko. Vsega je preveč in večino vsega gre skozi roke oblikovalcev, takih in drugačnih."

Ali z leti izkušnje postanejo bolj hvaležne in koristne kot ideja?

"Oblikovalci kot svoj izraz uporabljamo različna sredstva. Nekateri gradijo izključno na ideji, drugi na brezhibni obliki, tretji na virtuozni risbi. In tako se za nas odločajo tudi naročniki. Izkušnja je sicer pomembna, ni pa nujno potrebna. Pogosto se lotiš popolnoma novega, drugačnega projekta, pogosto nekaj spoznaš na novo."

Ko opremljate različne interiere, je boljši trg za vas nujno "terensko delo". Menda radi zahajate na boljšjaka?

"Ja. Tam se mi zgodijo lepe stvari. Tja hodim zgodaj zjutraj, vedno sama. Včasih se v meglenem nedeljskem jutru sprašujem, kaj mi je tega treba ... Zdi se mi, da je to gen. Nekateri hodijo zvečer na pivo, drugi v hipermarkete, to je podobno. Strast."

Kaj ima pri oblikovalcu prednost, popolna funkcionalnost in sodobna tehnologija ali za nekaj generacij starejša tehnologija in priidih nostalgije?

"Oblikovanje je ena taka simpatična obrt. Na koncu je v glavnem sporočilo in funkcija in še malo emocije. Brez tehnologije ne gre."

Sodoben avtomat za kavo ali Alessijeva kafetjera?

"Bialetti seveda. Ali pa sarajevska džezva. In vseh vrst avtomati tudi. Kava v plastičnem lončku v predverju kake tiskarne. Kave so super, vse po vrsti, čaji pa sploh ... V starih škodelicah, te so veliko bolj pomembne."

Nekje sem prebral, da vam revolucionarne rešitve niso ravno blizu. Bili ste v strokovni žiriji za anonimni javni natečaj za oblikovanje nove-

ga logotipa in slogana Slovenije. Slogan I feel Slovenia je še nekako zaživel, logotip pa nima ravno te sreče. Deloval je nekako karitativno ...

"Tudi ta dogodek je že davno za nami. Naj se tu navežem na zadnjo opazko. Kaj je v karitativnem sporočilu slabega? Kaj pa pravite na celostno podobo Švice, male deželice, ki bi ji bili radi podobni? Bel križ na rdeči podlagi, ki ga uporabljajo na vse možne načine. Koliko časa bo še potrebno, da ugotovimo, da je tudi klic na pomoč nekaj normalnega. Ali se res mora zato zgoditi nekaj tragičnega."

Vam glede na žolčno polemiko, ki se je potem razvila, ni žal, da ste sodelovali v žiriji?

"Zgodilo pa se je nekaj, kar je odtehtalo vse križe in težave. Spoznala sem gospoda Japca Jakopina, s katerim sva se skupaj borila za neke ideale, ki jih pravzaprav nihče ne potrebuje. Dediščina je prijateljstvo, ki mi ogromno pomeni. Kdor ga pozna, ve, kaj bi rada povedala. Pravi borci za boljši svet so izumirajoča vrsta."

Zakaj namesto sodelovanja v žiriji niste sami poskusili s celostno rešitvijo? Mogoče bi Slovenija in naš turizem potrebovala neko "recycling" zadevo za svojo razpoznavnost ... Zgodbo. Bled in Portorož sta bila nekoč turistični meki za Evropo.

"To je podobno kot z delnicami. Nikoli v življenju nisem imela niti ene same. Zelo redko grem na nate-

čaj, predvsem nisem dovolj pridna. Opazujem vse večje slovenske projekte zadnjih petindvajset let. In število res dobrih celostnih podob v pravem pomenu te metafore je izredno majhno. Iluzija je, da se tega lahko loti vsak. Zanimalo pa me je, kaj 160 Slovencev čuti kot svojo simboliko, in izkoristila sem priložnost, da to vidim. Identiteta je naša težava in ravno tukaj mislim, da bi morali ustvariti nekaj popolnoma novega. Bled in Portorož sta na žalost samo dva izmed premnogih evropskih turističnih krajev."

Menda te dni izide vaš petnajsti rokovnik. Kje ga je moč naročiti?

"Petnajsti res, to je veliko. Ime mu je *Vsak dan vsakdan*. Rada imam ponavljajoče se projekte. Rokovnik ni naprodaj. Lahko pa

ga dobite, če za Pionirski dom opravite dobro delo. Tudi v Prešernovem gledališču imamo rokovnik, imenuje se *Prešernež*. Saj veste, da so imena zelo pomembna. Z Zoro Stančič, dolgoletno sodelavko in prijateljico, imava celo projekt, ki ima samo ime in tako bo tudi ostalo."

Če bi Bog prišel k vam naročit, da pripravite celostno podobo za nov svet ...

"Rekla bi mu, da celostne podobe ne potrebuje. Celostna podoba je pravzaprav zapoved, svet naj ostane raznolik in svoboden. Mislim, da smo vsi skupaj v nekem čisto posebnem obdobju. Lepo bi bilo, če bi vrednote oprali, jih pokrpali, posušili na soncu. In tudi oblikovalci nismo nedolžni. Naloga iskanja ravnotežja je velika."

Iz serije grafik Andy bi bil ponosen name, ki jih je Tanja Radež ustvarila skupaj z Zoro Stančič.

Pozabljena hiša, Gornji trg 29, Ljubljana. Vabljeni od 12. decembra 2008 do 3. januarja 2009 ob večernih urah.

"Staro železo pa je zelo osebna zgodba. Oče je bil žerjavovodja in je prestavljal velike kupe železa.

Opazovala sem ga iz daljave na poti v šolo. V kupih so bili tudi deli razrezanih ladij in včasih je domov prinesel kak manjši kos. Tako je morje prišlo na Jesenice, morda so tudi zato tako posebne."

OPERA

Snovanja

Ob 100. obletnici ljudskega gledališča v današnjem KUD Janko Krmelj v Retečah je SKGG iz Ljubljane uprizorilo komično opero v dveh dejanjih (v slovenskem jeziku) Skopuh malo znanega ruskega glasbenega klasicista Vasilija Aleksejeviča Paškeviča (po Moliereu).

Opera v Retečah

FRANC KRŽNAR

O dlično Slovensko komorno glasbeno gledališče, katerega "spiritus agens" je prof. dr. Henrik Neubauer, je hkrati pripravilo v okviru svojih zavidanja vrednih dejavnosti že sedmo podobno predstavo, vse od l. 1996, ko je bilo ustanovljeno. Doslej so izdali kar nekaj knjig s področja glasbene in baletne umetnosti, izvedli opere, saj "uprizorjajo komorna glasbeno-gledališka dela vseh obdobj", vsa izključno v slovenskem jeziku; kar pa je seveda vključno z obema profesionalnima nacionalnima operno-baletnima gledališčema v Ljubljani in Mariboru že prava redkost na slovenskih opernih odrih (www.drustvo-skgg.si).

Nekaj ali skoraj vsa navedena hotenja so bila tokrat spet uresničena v prvi slovenski izvedbi komične opere v dveh dejanjih po Moliereu *Skopuh* komaj znanega ruskega glasbenega klasicista Vasilija Aleksejeviča Paškeviča (1742-1797) po libre-

tu J. B. Krjažina in v prevodu Henrika Neubauerja. Ta je opero tudi režiral in priredil. Po letošnji ljubljanski premieri (v Drami SNG, 29. oktobra) in po eni od ponovitev v Ajdovščini (dvorana Prve slovenske vlade, 21. novembra), je omenjena opera prirajala tudi na reteški "ljudski" oder. Ker je bila že premiera izvedena z orkestrsko spremljavo (dirigent Franc Rizmal), ajdovska s klavirjem (Nataša Valanti), smo tudi tokrat njeno predstavo doživeli v vsej njeni tovrstni popolnosti. Vloge celotnega solističnega pevskega kvinteta (tenoristi: Andrej Debevec/Škrtež, Sebastjan Podbregar/Milovid, Matej Vovk/Lisjak; sopranistki: Katarina Perger/Ljubina in Rebeka Radovan/Marta) in navadnje še vloga najmlajšega, komaj 10-letnega Lovra Korosca/napovedovalec in pevec-solist (v odmoru), so bile tudi v omenjeni reteški predstavi v režiji Henrika Neubauerja in kostumografiji Nade Slatnar izvedene v vsej pristni komiki; le-to poznamo edinole še pri obeh večjih in bolj popularnih

sikadateljih tega sloga Italijanu G. Rossiniju in Avstrijcu W. A. Mozartu. Ob kar treh tenorjih v tej operi pa naj še kdo podvomi, da so le-ti diktorji (glasbenega) gledališča. Zda že kar opazna režija (in koreografija) ali kar njegova "sola" pa ostaja domena prav H. Neubauerja, v nasprotju s povsem komorno, asketsko sceno. Vešča taktirka dirigenta Franca Rizmala in verzirani glasbeniki (11: godalni kvintet in po dvoje flavt, klarinetov in /francoških/ rogov, koncertni mojster Vasilij Meljnikov), ki so se v komornem sestavu večinoma izkazovali povsem solistično, so dali celotni predstavi enakovreden pečat. Tempo in ritmi glasbenikov so dajali tej bolj "singspielu" (*dramma per musica*) t. j. spevoigri kot pa komični operi, ravno pravijsi poustvarjalni impulz, o katerem bi se dalo še pisati. Tak je bil tudi eden od vrhuncev predstave na začetku 2. dejanja v vokalno-instrumentalnem kvintetu. Manjše izvedbene nečistosti (pihal in trobil) v komornem orkestru pa tudi niso pretirano motile. Več kot znana

Z leve: N. Radovan, M. Vovk, K. Perger, S. Podbregar, A. Debevec / Foto: H. Neubauer

Molierova zgodba o skopuhu (v ruščini tudi škrtežu) pa je tako zaživela v vsej svoji popolnosti. Pevci ji dodajo nemalo odrskih, gibnih, pevskih in govornih, s tem pa tudi karakternih posebnosti. Komorna opera je namreč zelo prozorno glasbeno tkivo, zraven pa je treba računati še na kar naprejšnje prilagajanje različnim (glasbenim) odrom.

Morda samo (obrobno) zapisano: pred tem se je izkazala v čast omenjeni obletni-

ci tudi domača, reteška (ljubiteljska) kultura, saj smo po nekaj nagovorih slišali in videli še *Reteške tamburše* (Janez Krmelj), vokalni Trio Quartet, sopranistko M. Benedik in baritonista A. Gartnerja s pianistom G. Koncem, I. Igličar v slov. narodni noši, Trio jaz pa ti (ta nas je pospremil z zunanjega balkona že na samo prireditve v slogu poletnih bayreutskih opernih predstav) ter avtorji veznih besedil: N. Avguštin, M. Cerar in B. Gartner.

Ob 100. obletnici ustanovitve Katoliškega prosvetnega društva v župniji Reteče je prvič v zgodovini vseh nekdanjih in današnjega odra KUD Janka Krmelja gostovala čisto prava (komorna) opera.

Digitalizacija časa

124

RAČUNALNIK IN JAZ

Arhivi zgodovin in arhivi časa se polnijo. V prvi vrsti predstavljajo vsi ti dokumenti in izdelki prostorski problem, ki pa je še najmanjši. Veliko večji in bolj pereč problem je ohranjanje vseh teh arhivov našim zanamcem. Z ob časa predstavlja veliko oviro, če naj se zgodovina ohrani takšna, kot je. Arhivi zgodovine propadajo, se polnijo, pri tem pa so v sedanjem stanju nepremostljiva ovira za veliko ljudi, ki nimajo možnosti ali zmožnosti, da bi vanje vstopili ter do njih dostopali. Ohranjanje naše zgodovine in kulturne dediščine pomeni ohranjanje naše identitete in prepoznavnosti, tako v tujini kot tudi našim naslednikom.

Za ohranitev arhivov zgodovine je nujno potrebno vsebine arhivov prenesti na elektronski medij. To zagotavlja njihovo

preživetje skozi čas, zagotavlja njegovo medsebojno povezanost, zlasti pa omogoča ohranjanje kulturne dediščine in narodnostne identitete. Pri tem se preko digitalnih vsebin omogoča dostopnost do teh vsebin vsem. Če se arhivov ne bo preneslo na nove medije in se zagotovilo njihove prenosljivosti tudi za naprej, ho zgodovina res samo še del preteklosti in je zanamci sploh ne bodo več poznali.

Časnik je medij, ki je stalno na mestu dogajanja, je tisti pisani vir, ki ga ljudje lahko pregledajo ter preberejo. Področje časnikarstva je kanal, preko katerega dostopajo do novic in informacij vsi. V časniku je zabeležen čas, v njem so dogodki, zgodovinske prelomnice in osebe, ki skupaj tvorijo zgodovino časa. Na področju časnikar-

stva se dnevno formira veliko število vsebin. Na letni ravni lahko govorimo o 2,5 milijonih strani novic, samo v Sloveniji. Pogled v zgodovino pokaže, da večina časnikov v Sloveniji izhaja že več kot pol stoletja. V tem času se v kletih arhivov nahaja že nekaj deset milijonov strani zgodovine skozi čas. Časniki hledijo, listi papirja se trgajo in drobijo, zgodovina pred nami dobesedno izginja v prah. Postopki digitalizacije časnikov se nujni in neobhodni, drugače bomo izgubili del sebe, del svoje zgodovine.

Priiložnosti, ki jih prinaša razvoj tehnologij in tehnike, je potrebno izkoristiti. Neizkoriščene prilikožnosti le še poglobljajo problematiko ohranjanja naše kulturne dediščine. Prenos naše dediščine zanamcem in omogočanje njihove dosegljivosti vsem, tudi pre-

ko meja Slovenije, torej našim zdomcem in izseljencem, je ključnega pomena, če naj bo Slovenija tudi čez leta v svetu prepoznavna država. Priložnosti se kažejo v smeri promocije, razlaganja zgodovinskih dejstev, tako na političnem kot tudi čisto strokovnem področju, povečani prepoznavnosti države in ohranjanju kulturne dediščine ter identitete. Priložnosti, ki jih prinaša informacijska družba, je potrebno le izkoristiti in uporabiti nam v prid.

Informacijska družba ne pomeni le tehnologije in potrebe po novih znanjih ter spretnostih. Pomeni zlasti napredek pri konceptih dela, pri pristopih k uresničevanju naših ciljev in vizij, pomeni pa tudi spremembe pri razumevanju in dojemanju sveta. Prej je bilo potrebno vzeti časnik v roke,

zdaj je ta na računalniku, prej smo šli po stare časopise v knjižnico, zdaj pa so ti lahko dostopni preko interneta. Prej smo med množico informacij in podatkov iskali tiste prave, zdaj pa namesto nas to počne računalnik, le podamo mu naše želje in potrebe.

Digitalizacija je proces, ki terja natančno in dolgotrajno delo. Začne se z urejanjem gradiv, optičnim čitanjem in shranjevanjem, poseben poudarek pa je na iskanju. To mora biti pregledno, enostavno in hitro.

Le tako je zagotovljena ohranitev naše zgodovine in časa. Računalnik je pri tem le orodje v naših rokah. Zakaj bi šli do cilja po daljši poti, če pa je lahko ta pot krajša in lepša. Ko ima vaš znanec abrahama, le hrž na računalnik, saj boste hitro izvedeli, kaj je čas zabeležil ob njegovem rojstvu.

ROBERT GUŠTIN

KRONIKA

Snovanja

Ste vedeli, da se je Prešernova cesta v Ljubljani do 1949 imenovala Bleiweisova, Prešernov trg na Tromostovju pa Marijin trg? S Prešernovim imenom so torej odpravili Bleiweisovo in Marijino, ki sta padli v nemilost ...

Kranj ima Bleiweisovo cesto, Ljubljana ne

MIHA NAGLIČ

Preimenovanje se je zgodilo v velikem kulturnem tednu, ki so ga priredili v začetku februarja 1949, ob stoletnici Prešernove smrti. Oče naroda je tako izgubil svojo ulico v glavnem mestu in je še do danes ni dobil nazaj, ne prvotne ne kake druge. Pa so bili in so še predlogi, da bi jo, vendar se to očitno tudi mestnim oblastem po osamosvojitvi nekako ne sliši. Pomenljivo, mar ne? Sicer pa je to le ena od zanimivih reči, ki so bile izrečene v sredo, 19. novembra, na večernem srečanju v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije v Ljubljani. V tem muzeju, ki ga vodi Jože Dežman, je bila od februarja do maja letos razstava Slovensko meščanstvo od vzpona nacije do nacionalizacije 1848-1948, zadnjič pa so predstavili še imeniten zbornik z enakim naslovom. Založila ga je Mohorjeva založba v Celovcu, tudi v počastitev 200-letnice rojstva dr. Janeza Bleiweisa.

Zakaj se je torej oče naroda, ki je to postal že takrat, ko so bili komunisti v slovenskih deželah še eksotična redkost, zameril povojnim oblastem? O tem je na predstavitvi govoril dr. Božidar Jezernik, pronicljivi etnolog in antropolog, ki je napisal tudi temeljno študijo v zborniku (Od vzpona nacije do nacionalizacije). Bleiweis se je zameril Kardelju. Ta je v Razvoju slovenskega narodnega vprašanja iz leta 1939 zapisal: "Bleiweis ni bil narodov ideolog, ni bil duh širokih obzorij, ni odkrival narodu perspektiv njegove bodočnosti. Bil je njegov vsakdanji politični vodnik, predstavnik stranke konservativne družbene plasti, v čigar osebnosti se je utelesil ves nesrečni položaj slovenskega naroda, njegova socialna zaostalost, mračnjaštvo, njegova zlomljena duhovna krila na eni in njegova mlada in zato nejasna težnja po svobodi, po neoviranem razvoju na drugi strani ..."

Kardeljeve besede bi se dalo zdaj, ko se sme, lepo

uporabiti tudi za oznako njegovega samega. Denimo: Kardelj je bil narodov ideolog, duh širokih rdečih obzorij, ki je odkrival narodu perspektive njegove svetle prihodnosti. Ni bil je njegov vsakdanji politični vodnik, zato pa vodilni predstavnik enopartijske oblasti, v čigar osebnosti se je utelesil ves nesrečni položaj slovenskega naroda, njegova socialna zaostalost, mračnjaštvo, njegova zlomljena duhovna krila na eni in njegova mlada in zato nejasna težnja po svobodi, po neoviranem razvoju na drugi strani ... A ne gre za to. Kardelj je bil dejansko pravo nasprotje Bleiweisa, ta pa dejansko je narodov "vsakdanji politični vodnik". Ni se ukvarjal s širimi ideološkimi vprašanji, pač pa z zelo konkretnimi. S tem, denimo, da v času, ko so začele izhajati njegove Novice (1843), večina naših ljudi ni poznala tako elementarne "institucije" kot je stranišče. Dr. Jezernik: "Omikanje ljudi, ki niso poznali besede za stranišče, niti niso imeli priprave, ki jo ta

Dr. Janez Bleiweis, okrog 1860, iz zbornika Slovensko meščanstvo, 2008. Foto: Ernest Pogacnik, Ljubljana

beseda označuje, je bilo pravi herkulovski podvig. Vendar je urednik Novic in predsednik Slovenskega društva znal najti pravi način, kako slovensko ljudstvo 'po naravni in postavni poti voditi k napredku v omiki in blagostanju' na način, ki je bil množicam sprejemljiv ..."

Dr. Bleiweis morda res ni bil narodov ideolog, zato pa stvarni vodnik, zdravnik in

učitelj v nadvse življenjskih vprašanjih: kako izboljšati osebno higieno, kako ravnati v primeru nalezljivih bolezni, kako zmanjšati smrtnost med porodnicami, kako bolje gospodariti ... Rezultati so bili stvarni in splošno priznani. Kam nas je s svojimi eksperimenti sto let po Bleiweisu pripeljal veliki ideolog Kardelj, se pa tudi še dobro spominjamo.

"Omikanje ljudi, ki niso poznali besede za stranišče, niti niso imeli priprave, ki jo ta beseda označuje, je bilo pravi herkulovski podvig." (Dr. Božidar Jezernik)

Nova najdba

165

IZ STARIH ČASOV

V Trubarjevem albumu (Mladinska knjiga, 2008) je posebej zanimivo zadnje poglavje. Bere se kot kaka intelektualna kriminalka, govori pa o tem, kako se je ohranila ena od najbolj redkih Trubarjevih knjig: Noviga testamenta posledni delj iz leta 1577. Doslej smo vedeli le za štiri ohranjene izvede (Kempten, London, Praga, Stuttgart), v Sloveniji ni bilo nobenega. Knjiga je iz dveh delov; v prvem so pisma apostola Pavla, v drugem Trubarjev prevod Apokalipse, pa še nekaj uvodnih in sklepnih besedil. To sicer niso obsežna dela, a Trubar jih temeljito in izvorno komentira.

Mihael Glavan v albumu opiše, kako se je našel peti izvod. Dr. Reuven Yaron, profesor prava in knjigoljub iz Jeruzalema, je v nekem anti-

Primož Trubar, bakrorez neugotovljenega avtorja iz 19. stoletja, v knjigi Trubarjev album, Mladinska knjiga, 2008

kvarianu našel in kupil staro knjigo s pravno vezbino. "Zanimiva je bila tudi vezava. Hrabet je bil usnjen, debeli platnici pa vezani v perga-

ment ... Ker je bil pergament iz vezave že obrabljen, na vogalih pa je tudi odstopal, se je dalo opaziti, da platnici pod pergamentom skrivata potiskane papirnate pole. V 16. stoletju je bilo povsem običajno, da so knjige, zlasti velike in težke foliante, vezali z deščicami, ki so morale biti iz trdega, starega, na zraku sušenega lesa, najbolj pogosto bukovega ali hrastovega, za cenejšje vezave pa so pogosto uporabili že potiskane pole papirja, ki so ostale na zalogi. Te so zlepi in prekrili s pergamentom ali usnjem in dobili trdno platnico, ker močnega kartona in lepenke še niso izdelovali." In kaj je bilo na polah, zvezanih in skritih v platnicah? "V restavratorskem laboratoriju knjižnice so odprli platnice in odkrili v vsaki 26 listov (polovičnih

pol), potiskanih s prevodom zadnjega dela Nove zaveze v nekem slovanskem jeziku. S pomočjo strokovnjakov slavistov so postopoma ugotovili, da gre za Trubarjevo delo Noviga testamenta posledni delj iz leta 1577, ki se je tako ohranilo na 52 polovičnih polah na 416 zaporedno in neprekinjeno tekočih straneh. Gradivo se prične s polo F (stran 81) in konča s polo Hh (stran 497) ... Sledilo je restavriranje knjige. "Na veliko veselje najditelja in restavratorjev se je izkazalo, da sta samo dve strani resno poškodovani, sicer pa se je dalo očistiti celotno besedilo. Vsak list so na poškodovanih mestih in ob robovih dopolnili s celulozno pulpo približno enake kemične sestave, kakor jo vsebuje izvorni papir, potem vse še prekrili z mlarijskim dvojem, ki

omogoča dostop zraka in neškodljivo listanje gradiva. Tako pripravljene liste so združili v knjižni blok z usnjenim hrbtom, zvezanim z laneno vrvo, in kartonskimi platnicami, prekritimi z lanenim platnom."

Restavracija je bila končana leta 1977, od 3. marca 2008 pa je last NUK, za katero ga je od dr. Yaron kupilo Ministrstvo za kulturo RS. Zgodba tega izvoda knjige ni tako dramatična kot je zgodba Trubarjeve Cerkovne ordinacije, katere edini ohranjeni izvod je bil uničen v bombardiranju Dresdna, potem pa so v vaticanski knjižnici odkrili še enega in ga letos posodili za razstavo v Sloveniji. Res: knjige imajo svojo posebno usodo in ni izključeno, da nas v prihodnosti čaka še kakšno presenečenje te vrste.

MIHA NAGLIČ

SLOVENCİ PO SVETU

Snovanja

Z Lubnikom med argentinskimi Slovenci (4)

Za pet jabolok 67 dolarjev kazni

MARIJA VOIŽJAK

Vsako potovanje pozna nerodne zgodbe, najbolj pogoste so na začetku. Tudi tokrat je bilo tako. Po štirinajstih urah drezeža na letalu nas je na letališču v Santiagu pričakalo močno opoldansko sonce. Vse je bilo postavljeno na glavo: dan je zamenjal noč, pomlad je zamenjala jesen, saj smo se sredi oktobra znašli med spomladanskim cvetjem.

Pričakala sta nas argentinska Slovenca Matjaž Čeč in Marjan Kopač iz slovenskega društva Pristava v Buenos Airesu, naša neutrudna vodiča na dvanajstdnevni poti po Argentini.

Matjaž je iz znane emigrantske družine Čeč, ki izhaja z Notranjskega. Njegov ded Vilko je bil linotipist v ljubljanski tiskarni, iz katere je po drugi svetovni vojni nastala znana tiskarna Ljudska pravica. Vilko je med vojno v tiskarni skrival delavce, ki so jih iskali aktivisti, zato je maja 1945 šel čez mejo, misleč, da se bo kmalu vrnil, zato je žena z otroki ostala doma, na Viču. Vendar se je obrnilo drugače, Vilko je odšel v Argentino, žena je dve leti prisilno delala in je za njim lahko odšla šele leta 1956, dru-

žina je bila tako enajst let brez očeta. Vilko je v Buenos Airesu odprl tiskarno, v kateri še danes tiskajo slovenske časopise, tudi tednik Svobodna Slovenija, ki izhaja že 61. leto. Za njim je tiskarno prevzel sin Janez, sedaj jo že kot tretja generacija prevzema Matjaž.

Marjan Kopač izhaja iz vasi Brode v Poljanski dolini in na spletu bere Gorenjski glas, zato je vedno na tekočem, kaj se dogaja na Gorenjskem. Najbolj všeč mu je seveda naš virtualni časopis. Pošta iz Slovenije v Argentino potuje tri tedne, Marjan pa virtualni Gorenjski glas lahko bere že naslednji dan po izhodu. Internet je res spremenil svet.

Matjaža in Marjana je že na letališču čakal prvi problem. Eno od pevk so cariniki ustavili, odpreti je morala kovček, v katerem je imela pet jabolok. Prinesti jabolka v Čile je velik prekršek. Navodil, da na južno celino ne smemo nositi sadja. Elica ni vzela dovolj resno in je za vsak primer vrгла v kovček še nekaj jabolok. Na letalu smo sicer dobili obrazec (v španščini in angleščini), eno od vprašanj je bilo tudi, ali imamo s sabo sadje. Zlato pravilo takšnih obrazcev je, da obkrožiš "ne". Pevka je kasneje priznala, da ni kaj dosti razmišljala, da je odgovore prepisala od so-

Tudi velika napisna tabla pred cestnim prelazom iz Čila v Argentino nas je opozorila, da so jabolka lahko resen problem.

se. Tako se je osupla znašla pred cariniki, ki so imeli njen obrazec z "ne", v kovčku pa so našli pregrešna jabolka. Kar debelo uro smo čakali sodnika za prekrške. Za pet uvoženih in odvzetih jabolok je plačala 67 dolarjev kazni. Zaradi dobrih "pogajalcev" je bila kazen nizka, lahko bi bila desetkrat višja.

Medtem sta se po parkirišču, kjer nas je čakal avtobus, že razglajala slovenska pesem in harmonika. Po dobri slovenski navadi je šla od ust do ust steidenica domačega sadjeva, ki uniči bacile. Če bi to napravili v mestu, bi bila kaznena višja, kot je bila za pet jabolok, nas je opozoril Matjaž. V

Čilu je namreč strogo prepovedano pitje alkohola na cesti. Tudi naslednje jutro, ko smo se odpravljali čez Ande v Argentino, na bencinski črpalki pred deveto uro zjutraj ni bilo moč kupiti piva.

Nerodna je bila prvi večer tudi razporeditev po hotelskih sobah. Zaradi prihrankov smo imeli rezervirane triposteljne sobe. Matjaž, ki nas še ni poznal, je ključke razdelil po abecednem redu priimkov in s tem seveda pomešal zakonske pare, ki jih je v zboru tudi nekaj, ter prijatelje oziroma prijateljice. K razburjenosti je morda prispevala tudi utrujenost, saj smo bili na poti že 36 ur brez

pravega spanca. Izšlo se je tako, da sva na koncu ostala z Lojzeto, s katerim se sicer poznavata že iz osnovnošolskih dni. Zadrženo je razrešila soba sama po sebi, saj sva ugotovila, da je to apartma z dvema spalnicama, dnevno sobo, kuhinjo in kopalnico. Šal in smeja je bilo seveda naslednji dan veliko. Lojze je kasneje postal moj boter pri sprejetju med Smrčke, kakor se imenuje skupina znotraj zbora, katerih pravila mi še vedno niso čisto povsem jasna, čeprav sem bila z Lubnikom že tretjič na potovanju. Podelijo ti tudi ime in moram reči, da so bili kar domiselni, saj sem postala dr. Rega.

Marjan Kopač je dobro obveščen, kaj se dogaja na Gorenjskem, saj na spletu bere naš virtualni časopis. Internet je res spremenil svet.

Med sosedi

119

SLOVENCİ V ZAMEJSTVU

Komisija državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je obravnavala problematiko slovenske manjšine v Italiji, če bo italijanska vlada zmanjšala denar za njeno delovanje. Tako komisija, ki pričakuje od slovenske vlade odločno posredovanje, kot tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je ob tem poudaril, da gre za vsoto denarja, ki je za sosednjo državo simbolična, za slovensko manjšino pa pomembna. "Italija ne sme varčevati na račun najšibkejših elementov družbe," je povedal minister in dodal, da bi manjkajoči denar lahko prispevala Slovenija, vendar le v skrajnem primeru, ko bi bile izkoriščene vse druge možnosti. Predsednik državnega zbora Pavla Gantarja so člani komisije prosili, naj posreduje pri predsedniku italijanskega senata, da bo ostal

prispevek italijanske države za Slovence v Italiji nesporenen.

Predsednik Slovenskega kulturnega središča za Kanalsko dolino Rudi Bartaloth, središče ima sedež v Ukvah/Ugovizza pri Trbižu, je sporočil, da je kulturno središče skupaj s Slovenskim raziskovalnim inštitutom (SLORI) izdalo dve zanimivi knjigi in raziskavi. Prva z naslovom "Shranili smo jih v bančah" obravnava oblačilno kulturo v Kanalski dolini. Raziskava slovenskega oblačilnega izraza se je začela že leta 2003, ko je bila v Nabrojetu v beneški palači razstava. Oblačila naših dedkov in babic. Pri pisanju knjige in raziskavi so sodelovali dr. Karmen Kenda, dr. Vera Smole, dr. Nataša Komac, prof. Maria Moshitz, dr. Matej Sekli, Peter Weiss, Matejka Žejn in Robert Grošelj, poleg njih pa številni

domačini iz Zabnic/Camporosso, iz Ovčje vas/Valbruna, Trbiža/Tarvisio, Ukev/Ugovizza in drugih krajev. Največ ohranjenih oblačil je bilo ženskih, kar je značilno tudi za sosedo v Žiljski dolini v Avstriji in v Ratečah v Sloveniji. V preteklosti se je v Kanalski dolini veliko ljudi ukvarjalo s pridelovanjem lanu in gojenjem ovac, zato je bilo veliko oblačil izdelanih iz volne in lanu. Dragoceno je tudi pregled izvornih besed ter bogato slikovno gradivo. Raznovrstnost ohranjenih oblačil in poimenovanj zanje priča o razpetosti med zaveznanostjo izročilu in odprtostjo za novo, ki je bilo posledica neprestanih medkulturnih stikov in povezave med ljudsko obrtno in načrtnim izobraževanjem na tečajih krojenja in šivanja, ne primerjaj slovenskih žiljskih sestrah v Zabnicah, in med valčkim in mestnim. Dru-

Rudi Bartaloth, predsednik Slovenskega kulturnega središča na Trbižu (desno), z učitelji slovenske glasbene šole iz Trsta / Slika: Jaka Kolaryk

ga knjiga, ki jo je izdalo Slovensko kulturno središče Planika, pa se imenuje Bohinjska prog-La Transalpina. Napisal jo je častnik Maurizio Bait. Rojen je bil v Trstu. Mama je bila Italijanka iz Trsta, oče pa Tržačan slovenskega rodu. Njegov ded Andrej in

babica Pepca sta bila iz Mosta na Soči. Maurizio Bait v svojem pisanju poudarja odprto družbo in sodelovanje ljudi slovenskega, latinskega in germanskega porekla v tem edinstvenem delu Evrope. Med drugimi je predstavil pisateljsko delo Borisa Pahorja.

JOŽE KOŠNJEK

USODE

Snovanja

Stopinje skozi preteklost

Moj stari oče Luka

MILENA MIKLAČIČ

Otko je bil med vojno aktiven partizan, zelo zagrizen, bil je tudi udarnik, igral je na harmoniko, med ljudmi je bil zelo priljubljen. Ker pa ga je rad dal na zob, so se odnosi skrhal, s Francko sta se ločila in zato se je vrnila v Kranj sama in s hčerko.

Francka je bila (poleg Cene) edina Pivkova, ki je bila med 2. svetovno vojno na "pravi strani".

Čeprav je bil tudi Luka - za eno in za drugo stran - nenehna vreča brez dna, pa so osvoboditelji na to dejstvo po vojni gladko pozabili ...

Zanimivo pa je, da sta obe sestri, Francka in Ančka,

našli bodoče može med kolesarjenjem. Žal pa nobena od njiju v zakonu ni imela kakšne posebne sreče.

Ančka se je z možem preselila v Argentino, kjer se je počasi vdajala pijači. Enako kot sestra Rozalka in brat Cene.

"Do moških sem bila zmeraj zelo odločna, enkrat sem enega klofnila, bilo mi je komaj dvajset let. V Smladniku sem delala kakšen mesec, pa me je zgrabil, vlekel za hišo in mi hotel narediti silo. Kričala sem in ga brcala, on pa se je pačil in ni mogel verjeti, da se branim. Mislil je, da bom kar voljna, ker je bila tema. Take ženska doživljam."

Z menoj ni nobeden veliko pometal. Če mi kakšen moški ni pasal, sem ga od-

ločno nagnala. Brez pardo- na! Žal sem potem naletela na napačnega, nisem imela sreče. Ko je človek mlad, se iz fajnih fantov norca dela, nazadnje pa dobi izbirek. Že zlato držiš v roki, pa ti drek rata, to je usoda," mi na koncu pogovora navrže še nekaj praktičnih napotkov.

Pozneje, ko je bil že oče Luka pokojni, se domov ni kaj prida vračala. Imela je službo, doma pa bi morala zastoj delati. Jok brate!

"Ko je tak otrok, kot sem bila jaz, že v mladosti zavrta, nima v življenju nobene prave sreče. Tisto, kar se doživi težkega, hudega, poniževanja, gre za tabo, to imaš kar naprej pred očmi.

Ko si zagalindran, si zagalindran. Ne znaš se ob pra-

vem času postaviti zase, stojiš ob strani, si izmeček, ker so tudi tebe naučili, da si izmeček. Na srečo usoda že tako naredi, da človek vsaj na stara leta malo zaduha. Meni je dal Bog za nameček še dobro vnukinjo.

Moram pa reči, pa tega ne pozabi zapisati: katerakoli ženska, ki se poroči s klomotežem, ki jo klofuta, naj ga v ret sune in gre stran. Ampak moja mama tega ni storila, vsako leto, neprestano, je rojevala otroke, potem pa jo je na pustno sredo kap - in ostali smo sirote.

Kje je pravica na tem svetu?"

Iz prvega gnezda sta poleg Francke živa še Jože, ki z ženo Ivanko živi v Zagorju in Milka, ki še zmeraj živi pri Kržetu v Žirovskem

vrhu. Vsi ostali so že več let pokojni, raztreseni po vsem svetu. Rozalka je pokopana v Trstu, Ančka v Argentini, Micka v Škofji Loki, Janko v Žireh in Cene na avstrijskem Koroškem.

Pivkova domačija je danes sicer lepo urejena in obnovljena. Vendar je hiša prazna. Nihče ne živi v njej. Ostalo je tudi bore malo predmetov, ki bi spominjali na tiste davne čase, ko je bilo tam okoli polno življenja.

Le številne fotografije, ki sta jih ohranila moja mama Berta in stric Frido, ohranjajo spomine, ki so bili, za nekatere bolj, za druge pa malo manj, trpki, težki in v nenehnem boju za obstanek.

"Do moških sem bila zmeraj zelo odločna, enkrat sem enega klofnila, bilo mi je komaj dvajset let."

Cenejeje!

OD ČETRTEKA, 4. 12. 2008

Računalniški šah Orion, 8 v 1

- Dober program za igranje šaha z interaktivnim trenerjem in 100 shranjenimi vajami
- 7 LCD prikazovalnikov, funkcija namige ter prikaza nivojnosti in napak
- 8 igrar na igralni deski vključuje: sah, dama, halma, igra Reversi, 4 v vrsto, liscica in gos, Northpole in Game in Nan

kos € 24.99*

Motivilec

- razred I
- cena za 150-g-posodica

Cenejeje!
0.89 € - **0.49 €**

4. 12. - 6. 12. 2008

Jabolka - rdeča

- nepakirano
- razred I
- cena za kg

Cenejeje!
1.70 € - **0.99 €**

1. 12. - 6. 12. 2008

Sweetie

- nepakirano
- razred I
- cena za 250-g+kos

Cenejeje!
1.96 € - **0.49 €**

1. 12. - 6. 12. 2008

Digitalni fotoaparat DS-8300

- 3x optični zoom
- 4x digitalni zoom
- 3" TFT zaslon
- 5 milijonov slikovnih pik
- Video in audio funkcija
- Rezolucija slike do 3264 x 2448 dpi, video do 640 x 480 dpi
- 5 posebnih funkcij za digitalno stabilizacijo slik in prepoznavanje obrazov
- Priporočena pomnilna kartica 1GB, 2 Li-ion bateriji, polnilni adapter, torbica, USB in video kabel ter programska oprema in priročnik

nam. 129,- €
kos € 99.-*

Kaki

- razred I
- cena za 250-g+kos

Cenejeje!
1.56 € - **0.39 €**

4. 12. - 6. 12. 2008

Klementine

- razred I
- cena za 1-kg-mreža

Cenejeje!
0.89 € - **0.69 €**

1. 12. - 6. 12. 2008

Pomaranče

- nepakirano
- razred I
- cena za 200-g-kos

Cenejeje!
1.45 € - **0.29 €**

1. 12. - 6. 12. 2008

Cheeseburger

- več vrst
- 300-g
- € 3,30/kg

- 33%!
1.48 € - 0.99 €

4. 12. - 6. 12. 2008

Lahki jogurt

- 0,1% / 1,5% m.m.
- 500-g
- € -78/kg

- 29%!
0.55 € - 0.39 €

4. 12. - 6. 12. 2008

NAŠA KOMBINIRANA PONUDBA - TESTENINE PO VAŠEM OKUSU!

Spaghetini

- 100% pšenični durum zдроб
- 500-g
- € -84/kg

- 22%!
0.54 € - 0.42 €

Paradižnikova omaka

- gotova
- 500-ml
- 530-g
- € 1,30/kg

- 30%!
0.99 € - 0.69 €

Sir Grana Padano

- nariban
- 100-g
- € 8,90/kg

- 25%!
1.12 € - 0.89 €

= Skupaj samo € 2.-

4. 12. - 6. 12. 2008

* Izdelki so dobavljivi samo v omejenih količinah. V primeru, da bodo kljub skrbnemu načrtovanju zalog pri nepričakovano velikem povpraševanju že prvi dan razprodani, omejene kupce prosimo za razumevanje. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične. Vse cene veljajo za izbrano brez dekorativnih elementov do razprodaje zalog. Vse cene so v EUR s pripadajočim DDV. Za tiskarske napake ne odgovarjamo.

POEZIJA

Snovanja

V prestižni knjižni zbirki Beletrina, ki jo izdaja Studentska založba in ureja Mitja Čander, je izšel že 200. naslov: V belo, zbrane pesmi Daneta Zajca, vse njegove pesmi na več kot sedemsto straneh ...

Dvestota beletrinka: Dane Zajc

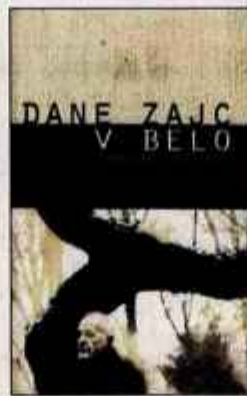
MIHA NAGLIČ

Človeku je dostiokrat žal, ker nečesa ne stori še pravočasno. Taka je tudi moja osebna skušnja s pesnikom Danetom Zajcem. Zanj sem sicer ves čas vedel, nisem pa se zavedal njegove velikine. Na policah Trubarjevega antikvariata so vrsto let ponujali njegovo (dotlej) zbrano delo v petih knjigah po smešno nizki ceni: zdaj jih ni niti za visoko. Dobrih sedem let je že, kar smo žirovski kulturniki 26. aprila 2001 priredili poseben večer: nanj smo povabili Uršulo Ramoveš, pevko "poljanskega bluza" in njenega moža, pesnika Janeza Ramoveša; onadva pa sta s seboj pripeljala še igralca Janeza Škofa in - pesnika Daneta Zajca. Po enkratnem in nepozabnem večeru v osnovni šoli smo goste povabili v bližnjo gostilno, z njimi še malo posedeli in se pogovorili, nekaj pojedli in popili. Pesnik je sedel in v glavnem molčal, meni pa je še danes žal, da ga nisem kaj več vprašal. Zdaj, ko berem odlični spremni esej Aleša Štegra (Vrata v belo), vidim, da dosti drugače tudi ni moglo biti.

Sam ali v neponovljivem duetu z igralcem Janezom Škofom in njegovo frajtonarico je Zajc uročil poslušalce že s prvimi verzmi, izgovorjenimi v jeziku, katerega poslušalci v Salzburgu, Berlinu, Parizu ali Stockholmu niso govorili.

Zajc je s svojim molkom spravlil v zadrego marsikoga, ki je bil z njim v družbi. "Kar pa ni bilo potrebno, saj se veliki molčavec molka ni nikoli bal." "Veliki molčavec" torej in še večji pesnik. Nedavno sem na Glasovi preji v Trzinu vprašal pisatelja Toneta Peršaka, ali imamo Slovenci avtorje, ki bi bili vredni Nobelove nagrade za literaturo; odgovor je bil prepričani da, imamo in imeli smo jih, Dane Zajc je bil gotovo med njimi. Škoda je le, da je ni tudi dejansko dobil. Ko ga berem, čutim, da je to poezija, vredna najvišjega priznanja.

Zajčeve pesmi so tudi izjemno zvočne. Zato jih je treba brati naglas, ali poslušati, kako jih izgovarja avtor sam ali pa jih poje Janez Škof. To omogoča zgoščena s posnetki obeh, ki je sestavni del knjige. Šteger ugotavlja, kar sem v žirovski šoli sam doživel: poezijo kot urok. "To se mi je potrdilo na vrstah nastopov, katerim sem imel priložnost prisostvovati. Sam ali v neponovljivem duetu z igralcem Janezom Škofom in njegovo frajtonarico je Zajc uročil poslušalce že s prvimi verzmi, izgovorjenimi v jeziku, katerega poslušalci v Salzburgu, Berlinu, Pa-

Dane Zajc, V belo, Zbrane pesmi, 2008

rizu ali Stockholmu niso govorili. Zajc je v zvočnosti nekaterih pesmi in v njihovi interpretaciji prišel do robov zaumnosti jezika ... Tako je po svoje potrdil tudi trditev, ki jo je veliki T. S. Eliot zapisal o božanskem Danteju: da lahko izvirna poezija komunicira s publiko, še preden je razumljena ("Genuine poetry can communicate before it is understood.") Berimo in poslušajmo torej papeža Zajca in njegovega Škofa.

Sreča samota

sreča samota drugo samoto
in reče samota drugi samoti
pojdi na moj dom samotni samota
in druga samota vstopi v dom samotni
in prva samota vstopi v drugo samoto
sta dve samoti ena v drugi
sta dve samoti zlepljeni v samoto
in reče ena samota drugi samoti
si mi dala vse kar si imela samota
zdaj se bom odlepila zdaj bom sama samota
počakaj ji reče druga samota
počakaj preden postaneš sama samota
in se uleže nanjo prva samota
se uleže kot da se še ni nikoli ulegla nanjo
jo stisne samota v objem iz plamenčkov
iz plavih plamenčkov kot da gori samota
jo stisne jo valja zažiga pod sabo
zdaj pa le pojdi ji reče le bodi lastna samota
le pojdi le bodi govori pepelu pod sabo
pepelu ki več ne odgovarja in ne vzdihuje
saj pepel ni samotni
pepel je ubita samota

Iz zbirke Dol dol, Nova revija, Ljubljana 1998

Čudežni deček

MARJETA SMOLNIKAR

Če se stvari ne bi dogajale na slovenskem političnem odru, bi človek pomislil, da je nekdanji zunanji minister Dimitrij Rupel pravzaprav čudežni deček: z izjemo krajšega vladnega obdobja Antona Ropa, ko je začasno zasedel mesto ljubljanskega župana, je preživel vse poosamosvojitvene slovenske vladne predsednike. Lojzeta Peterleta, Janeza Drnovška, Janeza Janšo. Ker ni šlo drugače, namreč tako, da bi Dimitrij Rupel zasedel mesto slovenskega veleposlanika na Dunaju, ga je aktualni vladni predsednik Borut Pahor imenoval za svojega osebnega svetovalca in posebnega odposlanca za zunanje zadeve. Češ da je Dimitrij Rupel

(sicer) "kontroverzna osebnost slovenske politike", po drugi strani pa "veliko zna in veliko ve o zunanji politiki". Tako vladni predsednik Borut Pahor. In kaj naj bi nekdanji zunanji minister počel v neposredni bližini aktualnega vladnega predsednika? Pripravljati naj bi mu opomnike, argumente za sprejete odločitve, za povrh pa naj bi mu še svetoval, po kateri poti bi bilo zastavljene cilje najlažje doseči. Se pravi, človek, ki je kot zunanji minister petnajst let taval v temi, vsaj kar se tiče meje s Hrvaško, odpeljanih, da ne rečem ukrajenih cerkvenih umetnin, vzrejenih knjig za lipicance, jedrske elektrarne, slovenske manjšine v zamejstvu, avstrijske

državne pogodbe in tako naprej, naj bi vladnemu predsedniku svetoval, kako te zadeve rešiti. Milo rečeno, to je smešnica brez primere.

Svoj novi položaj naj bi si Dimitrij Rupel izbral s skrivno beležko, v kateri naj bi hranil telefonske številke vseh pomembnih svetovnih politikov. S tem v zvezi je najbolj smešno dejstvo, da mu ni pri vodenju slovenske zunanje politike ta beležka prav nič koristila. Vendar, pustimo ob strani uradno uporabno vrednost Ruplove beležke. Resno me skrbi, kje vse in komu vse Dimitrij Rupel z njo maha? Se razume, pod mizo.

Sploh pa se mi vprašanja v zvezi z beležko osebnega sve-

tovalca in posebnega odposlanca vladnega predsednika Boruta Pahorja dobesedno podijo po glavi. Tako bi bilo, denimo, dobro razčistiti oziroma vedeti, ali je Dimitrij Rupel s skrivnostno beležko položaj v vladi izsilil samo zase ali še za koga drugega. Ali drugače, kdo je v resnici sestavil vladno ekipo Boruta Pahorja, ki naj bi bila domala nepolitična in nadvse strokovna. Suverenost aktualnega vladnega predsednika je, vsaj kar zadeva moje videnje, resno pod vprašajem.

Teorija zarote gor ali dol. Skrivnostna oziroma skrivna Ruplova beležka zaudarja najmanj toliko, kot zaudarjajo, na primer, patrie. Vsaj

meni. Med vsemi mogočimi in nemogočimi vonjavami pa mi v nos najbolj sili smrad po možnosti, da slovensko tako notranjo kot tudi zunanjo politiko v resnici usmerjajo ljudje z Ruplovega imenika.

Upam, da imam samo po kvarjen nos in da je Dimitrij Rupel resnično nekakšen čudežni deček, ki mu uspe politično kariero obdržati tako v levi kot tudi v desni politični orbiti. Skratka, da je deček za vse politične sfere. V nasprotnem primeru obstaja resna nevarnost, da je slovenska politika le podaljšek nekkih tujih interesov. Rečimo, ameriških. Ampak, kot reče, upam, da me vonjave vajo.

7

SEDMICA

Na GBD so odprli vrata

Na Gorenjski borznoposredniški hiši so se odločili približati svoje delo in prikazati strankam možnosti, ki jih ponujajo.

STEFAN ZARGI

Kranj - Na GBD Skupini, finančni družbi in GBD Gorenjski borznoposredniški hiši so za teden dni na široko odprli vrata. Od srede do vključno sobote in prihodnjega ponedeljka so namreč pripravili dneve odprtih vrat, ki so si jih zamislili kot priložnost za vse, ki jih ta dejavnost zanima, da si ogledajo nove prostore družbe, vsem obiskovalcem pa obljubljajo, da se jim bodo tudi posebej posvetili. Ker gre za pri nas še vedno za novo dejavnost, pri kateri je izjemnega pomena izobraževanje in poznavanje razmer, so vse te dni, vsak popoldan ob 15.15 pripravili brezplačen seminar oziroma predavanje o aktualnih dogodkih ter odgovore strokovnjakov na vprašanja obiskovalcev.

GBD po besedah predsednice upravnega odbora Ani Klemenčič danes v razmerah finančne in gospodarske krize ni v zavirljivem položaju. K sreči so svoje naložbe že pred leti precej razpršile. Ena od naložb je bil tudi Hotel Creina, ki so ga razen kleti in okolice že povsem

Vodstvo GBD (Od leve): Jožica Vavpotič Srakar, Ani Klemenčič in Blaž Pipp

prenovili, čeprav niso dobili razpisanih evropskih sredstev. Poudarek GBD v preloženem obdobju bo izobraževanje, davčno, finančno in poslovno svetovanje in sodelovanje z družbami in korporativni ravni. Hčerinska družba Gorenjska borznoposredniška hiša je trenutno prva med borznimi hišami v Sloveniji. Izdali so tudi svoje obveznice na pet let s fiksnim letnim donosom šest odstotkov. Finančna kriza seveda vpliva na posel, ki se

zmanjšuje po obsegu in vrednosti, najbolj pa po besedah Klemenčičeve zbujajo skrb, da vrednost podjetij v teh razmerah tako hitro kopni. Pripravljajo tudi nov finančni portal Finport za trgovanje on-line, ki bo začel delovati z novim letom.

"Naša pomembna prednost je, da smo popolnoma neodvisni od bank, zavarovalnic ali drugih finančnih ustanov in stranke obravnavamo povsem individualno," je ob našem obisku poudari-

la Jožica Vavpotič Srakar, izvršna direktorica na GBD. Stranki lahko iz velikega nabora produktov ponudijo tisto, kar jo zanima, kar pogreša. "Neodvisnost pomeni tudi objektivnost pri svetovanju, kako najceneje in optimalno izpolniti pričakovanja stranke," je dodal Blaž Pipp, predsednik uprave. Število strank narašča, še posebno v decembru, ko potujejo brezplačno odpiranje računov. Podroben program je objavljen na spletni strani družbe.

Obrtniki za krajši plačilni rok

Zakonsko določen tridesetdnevni plačilni rok bi bil najboljši ukrep za zmanjšanje posledic finančne in gospodarske krize za obrt in mala podjetja.

STEFAN ZARGI

Ljubljana - V torek se je sestel upravni odbor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) in kot osrednjo točko obravnaval predlog ukrepov za zmanjšanje negativnih vplivov finančne in gospodarske krize na obrt in malo podjetništvo, ki naj bi jih vključili v memorandum delodajalcev za obravnavo na vladi. V službi OZS so za sejo pripravili povzetek informacij o finančni krizi iz 12 območnih obrtnih zbornic ter 23 sekcij posameznih dejavnosti OZS, iz katere je razvidno, da kriza na večino dejavnosti sicer še ni vplivala, najpogosteje pa so opozorili na omejevanje in drago kreditiranje pri bankah in neplačevanje del oziroma podaljševanje plačilnih rokov, ko so obrtniki oziroma mali podjetniki podizvajalci ali dobavitelji večjih sistemov. Za razpravo na upravnem odboru so v službi pripravili tudi predlog 24 ukrepov, s katerimi naj bi predstavniki OZS

Na seji UO OZS: predsednik UO Stefan Pavlinjek (levo) in sekretar OZS Viljem Pšeničny

nastopili na pogajanjih z drugimi delodajalci. Razdelili so jih v tri poglavja: ukrepi za financiranje in likvidnost podjetij, ukrepi na področju davkov ter ukrepi pri zaposlovanju in socialni varnosti. V uri in pol dolgi razpravi so prisotni kot najpomembnejši predlog ocenili zakonsko določitev 30-dnevnega plačilnega roka, ki bi ga morali spoštovati vsi, na čelu z državo. Prav nujnost plačeva-

nja iz javnih naročil je bila posebej poudarjena, saj predstavlja kar 40 odstotkov naročil, takšna finančna injekcija pa bi v razmerah finančne krize zelo pomagala malemu gospodarstvu. Vse bolj izrazito se namreč dogaja, da glavni izvajalci in veliki odjemalci v večini so to velike družbe oziroma sistemi, svoje likvidnostne težave z neplačevanjem opravljenih storitev ali prevzetih izdelkov predlagajo

na ramena obrtnikov in malih podjetnikov, ki so ob takem ravnanju povsem nemočni. Z drugimi besedami: veliko gospodarstvo dobesedno ruši in uničuje malo gospodarstvo. Po razpravi so-deč, je najhujše v avto-prevozništvu, kjer plačil praktično ni več in prevozniki že stojijo, na obrtnike in druge kooperante pa se že tudi prenaša kriza v gradbeništvu.

Na področju davkov obrtniki in mali podjetniki predlagajo ukinitve vseh omejitev za uveljavljanje olajšav za investicije, dodatne spodbude za vlaganja v razvoj, zvišanje amortizacijskih stopenj, hitrejša vračila in poznejše plačevanje DDV. Za delovno intenzivne dejavnosti predlagajo znižano stopnjo DDV. Predlagajo tudi modernizacijo delovno pravne zakonodaje s krajšimi odpovednimi roki, zmanjšanje odpravnin, ponovno uvedbo instituta čakanja na delo ter vrsto drugih sprememb (tudi pri upokožitvah) v smeri večje fleksibilnosti zaposlovanja.

LJUBLJANA

Tovornjaki se ustavljajo

Na podatek Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, da zaradi krize stoji 1200 tovornjakov, so se odzvali na Avto-prevozniki zbornici z natančnimi podatki: Pri sedemdeset tisoč registriranih tovornih vozilih se je za tretjino povečalo število "praznih kilometrov" (tovor le v eno smer); za četrtno so se povečale čakalne dobe na blago; okrog deset tisoč tovornjakov stoji več kot dva dni v tednu in sedem tisoč jih je povsem prenehalo voziti. Kot pravilna se je že potrdila napoved, da se količine blaga zmanjšujejo za tri do pet odstotkov mesečno. S. Z.

Pri Adrii za šestino več potnikov

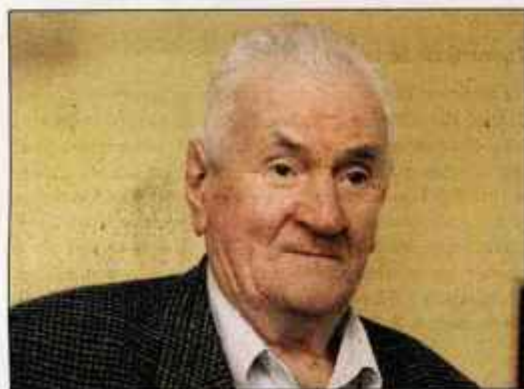
Iz Adrie Airways so sporočili, da so v enajstih mesecih letošnjega leta prepeljali 1.231.531 potnikov, kar je za 16 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, prav tako je za 15 odstotkov povečala število vseh letov; rednih letov za 16 odstotkov in čarterskih letov za 11 odstotkov. Rast števila potnikov se v drugi polovici leta sicer umirja, kar pripisujejo gospodarski recesiji, povprečna zasedenost letal pa ostaja približno enaka, in sicer 66-odstotna. S. Z.

Loni je varčevanje obrestna mera do 6,50%
HRANILNICA LON d.d., Kranj
04 28 00 777 www.lon.si info@lon.si

Tudi učenje je lahko prijetno
Priručnik za samostojno učenje
10,43 €
20% popusta.

Gorenjski Glas
naročanje na telefon: 04 201 42 41,
e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si

ZAVAROVANJE IZPADA PROIZVODNJE MLEKA
NOVOSTI NA TRGU KMETIJSKIH ZAVAROVANJ
Sodobna praveža mleka je ena najzahtevnejših kmetijskih dejavnosti, ki je v proizvodnem procesu nedvomno izpostavljena različnim tveganjem oziroma neželjenim dogodkom. Z namenom obvladovanja tveganja pri proizvodnji mleka mo v Zavarovalnici Triglav obogatiti ponudbo kmetijskih zavarovanj in za pridelavalce mleka pripraviti ŽIVINORESKI PAKET - novost, s katero razširjamo doseženo ponudbo kmetijskih zavarovanj ter nudimo dodatne ugodnosti.
Paket zajema:
- temeljno zavarovanje plemenskih krav,
- NOVO zavarovanje delnega izpada proizvodnje mleka in
- ugodnost pri zavarovanju krmnih rastlin za potrebe prehrane plemenskih krav.
S paketom boste imeli poleg temeljnega zavarovanja plemenskih krav zajamčeno tudi nadomestilo (zavarovalnino) za delni izpad proizvodnje mleka in sicer v višini povprečne vrednosti proizvedenega mleka za obdobje enega meseca. Višina zavarovalnine je odvisna od tega, v katerem obdobju laktacije je prišlo do škodnega dogodka. S paketom boste pridobili tudi možnost koriščenja 10-odstotnega popusta pri zavarovanju krmnih rastlin, namenjenih za prehrano krav. Popust lahko izkoristite v obdobju enega leta po sklenitvi zavarovanja delnega izpada proizvodnje mleka, in sicer za toliko hektarjev krmnih rastlin, kolikor krav je s tem paketom dodatno zavarovanih za delni izpad proizvodnje mleka.
ŽIVINORESKI PAKET
triglav
ZAVAROVANJA TRIGLAV, d.o.o.

Martin Zupanc iz Srednje vasi v Bohinju / Foto: Tina Dokl

Lado Debeljak z Jarčjega Brda / Foto: Tina Dokl

Marija Stare iz Ljubljane / Foto: Tina Dokl

Lastniki z občutkom za gozd

Zavod za gozdove Slovenije je podelil priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozda. Z Gorenjskega sta ga prejela Lado Debeljak z Jarčjega Brda in Martin Zupanc iz Srednje vasi v Bohinju.

CVETO ZAPLOTNIK

Zgornji Brnik - Zavod za gozdove je včeraj v Dvoru Jezeršek na Zgornjem Brniku že desetič podelil priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov, z vsake obrnočne enote enemu. Iz kranjske enote je priznanje dobil Lado Debeljak z Jarčjega Brda, iz blejske Martin Zupanc iz Srednje vasi v Bohinju in iz ljubljanske enote Marija Stare iz Ljubljane, ki pa ima gozdove na območju domžalske in kamniške občine.

Odnos do gozda prenašajo iz roda v rod

Podmlačanova domačija je stara več kot sedemsto let in na njej že vsaj tristo let gospodarijo Debeljakovi. Lado je kot edini fant v družini vedel, da bo ostal na kmetiji in ni razmišljal o drugem poklicu. Leto 1984 je bilo prelomno, tedaj se je poročil, pustil službo in se posvetil kmetovanju. Na kmetiji se pravi odnos do gozda prenaša iz roda v rod. Kar je Lado "dobil" od očeta, danes prenaša na svojih pet otrok. Na kmetiji dobro skrbijo za gozd, še zlasti za mlade sestoje, pri tem pa poleg lastnega znanja koristijo tudi strokovno pomoč zavoda za gozdove. Skupaj z revirnim gozdarjem usmerjajo sečnjo tako, da se gozd sam

pomlaja. Polovico posekanega lesa razčaga in s tem oplemenitijo dohodek. Gozd je dobro odprt, vlake, ki jih uporabljajo za spravilo lesa in druge namene, redno vzdržujejo. Na kmetiji se od leta 1973 ukvarjajo tudi s turistično dejavnostjo, med gosti je veliko osnovnošolskih skupin, ki jih Lado rad popelje v svoje gozdove.

Gozd spoštuje, les porablja koristno

Martin Zupanc iz bohinj-ske Srednje vasi bo 6. januarja prihodnje leto dopolnil devetdeset let. Njegova gozdna posest obsega dobrih petnajst hektarjev na platoju Lom pod planino Uskovnica in na planini Šeh - v revirju Zgornja dolina. Prevladujejo mešani smrekovo bukovi gozdovi, v sestojih so tudi plemeniti listavci. Martin je že kot fant "okusil" delo v gozdu, takrat so še vse delali ročno in les pozimi s pomočjo konjev spravljali v dolino. Ko je leta 1949 v Srednji vasi pogorela tudi Martinova domačija, si je z gozdom oz. s posekanim lesom pomagal pri obnovi. Do gozda ima spoštljiv odnos, z njim dobro gospodarji, les zna tudi koristno porabiti. Je eden redkih, ki še izdeluje skodle ("šinkne") in z njimi pokriva strehe svojih poslo-

Direktor zavoda za gozdove Jošt Jakša / Foto: Tina Dokl

pij na planinah. Poznan je po izdelavi likerjev iz plodov jerebrike, ki jo v svojem gozdu skrbno neguje in pospešuje. Dolga leta je bil predsednik Agrarne skupnosti Srednja vas, kljub svojim letom še vedno aktivno dela na kmetiji, je pa tudi zelo dober poznavalec zakonov.

Veliko časa preživi v gozdu

Iz ljubljanske območne enote je priznanje prejela Marija Stare iz Ljubljane. Kot so gozdarji zapisali v obrazilozhitev, je bila Staretova gozdna posest po drugi svetovni vojni podržavljena. Po končanem denacionalizacijskem postopku je ena od dedinij postala tudi Marija, ki

gospodari s približno dvesto hektarjev pretežno iglastih gozdov v predelu Kolovec na območju kamniške in domžalske občine in ob tem skrbi še za gozdove v lasti svaki-nje Nevenke Stare. Da je gospodarjenje strokovno, je pomembno tudi zato, ker je v njenih gozdovih zaledje pitne vode za Radomlje in okolico. Čeprav je lubadar v preteklih letih močno zdesetkal smreko, so gozdovi v dobri "kondiciji". Za izvedbo del najema izvajalce, poleg delavcev zavoda za gozdove tudi sama nadzoruje izvedbo poseka ter gojitvenih in varstvenih del. Ker veliko časa preživi v gozdovih, njenim očem skoraj nič ne uide.

Bralci časopisa Kmečki glas so za najboljšega revirnega gozdarja izbrali Jožeta Praha iz krajevne enote Radeče.

Gozdarje večkrat opozori na kaj pomembnega, tudi na pojav lubadarja, ki ga od daleč ni videti. Iz mestne gospe je v nekaj letih postala prava gozdarska strokovnjakinja, ki se v gozdu dobro znajde. Odlično sodeluje z zavodom za gozdove, lovci in občina-ma, je članica društva lastnikov gozdov Tisa, udeležila pa se je tudi tečaja gojenja gozdov in krojenja lesa.

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

Razglasili bodo inovativnega mladega kmeta

Zveza slovenske podeželske mladine in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije bosta jutri, v soboto, na prireditvi v Žalcu razglasili inovativnega mladega kmeta. Za laskavi naziv se bodo potegovali mladi kmetje z novimi idejami, novim načinom dela, novimi tehnologijami in drugimi novostmi, ki prinašajo tudi ekonomske učinke. Zmagovalec se bo lahko udeležil evropskega izbora, ki je na vsaki dve leti. Zveza podeželske mladine bo s prireditvijo v Žalcu proslavila tudi 15-letnico delovanja. Pod njenim okriljem deluje 55 društev s približno štiri tisoč člani, ki živijo na kmetijah oz. na podeželju. Predsednik zveze Rok Sedrminek kot glavne naloge izpostavlja organizacijo državnih kmečkih iger, kviza Mladi in kmetijstvo, športnih iger in izbora za mladega inovativnega kmeta. V prihodnje si želijo še bolj zastopati mlade v kmetijstvu, izboljšati sodelovanje z vladnimi in nevladnimi kmetijskimi organizacijami, povečati število članov in zaposliti profesionalnega tajnika. C. Z.

BLEJSKA DOBRAVA

Vpliv krme na kakovost mesa drobnice

Društvo rejcev drobnice Zgornje Gorenjske in kmetijsko svetovalna služba vabita člane društva pa tudi vse druge na predavanje z naslovom Vpliv paše ali zimskega krmljenja na klavne lastnosti in kakovosti mesa drobnice. Ugotovitve in spoznanja s tega področja bo predstavila Angela Cividini z oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete v Ljubljani. Predavanje bo v torek ob pol desetih dopoldne v kulturno gasilskem domu na Blejski Dobravi. C. Z.

www.posta.si

Dobre želje so najlepše darilo.

V zraku že diši po zimi in prihajajočih praznikih. Ogrejte srca vaših najdražjih z lepo mislijo. Zapišite jo na božično-novoletno voščilnico, mi pa bomo poskrbeli, da bo vaše voščilo prispelo v prave roke.

Burvita ponudba božično-novoletnih voščilnic in daril za vaše najdražje vas že čaka na vseh poštnih, zato nam čim prej obiščite.

Zanesljivo vsepovsod
POŠTA SLOVENIJE
POŠTA IN FINANCE

Zemlje za 3500 parcel

V občini Šenčur je kar 176 hektarjev nepozidanih stavbnih zemljišč oziroma za več kot 3500 minimalnih gradbenih parcel.

SIMON ŠUBIČ

Šenčur - Občinski svetniki v Šenčurju so na zadnji seji pričakovano potrdili osnutek občinskega prostorskega načrta, vendar pa se niso mogli znebiti občutka, da so v njem premalo upoštevané želje občanov. "Občanom je treba omogočiti, da ostanejo v domačem kraju. Ali se bodo morali preseliti drugam samo zato, ker na svoji zemlji ne morejo zidati, gradbene parcele, ki so že sedaj na voljo, pa so zelo drage?" se je na primer spraševal Jurij Gorjup (Skupna pot), nič drugače pa niso razmišljali tudi drugi. Svetnikom se poleg tega zdi pretirana predpostavka pripravljavca prostorskega

dokumenta, da bo v občini Šenčur v prihodnosti živelo deset tisoč ljudi. So bili pa zato zadovoljni z jasnim določilom, da enodružinska pozidava pomeni največ dvostanovanjski objekt, kar je v zadnjem letu postala zelo občutljiva tema v Šenčurju.

"Občina je stalno v precepu med pobudami občanov za gradnjo na lastnih zemljiščih in državnimi organi, katerim je treba te pobude strokovno argumentirati. Zakonodajalec pravi, da je treba najprej porabiti obstoječa stavbna zemljišča, teh pa je v Šenčurju dovolj. Zavedamo se, da so za občane predraga, a socialni moment žal ne zanima nobenega soglasjedajalca. Poleg

tega nekateri občani niso bili racionalni, saj so predlagali npr. zazidljivost šest tisoč kvadratnih metrov velike parcele, čeprav potrebujejo samo petsto, šeststo kvadratnih metrov," je obrazil Leon Kobetič iz domžalskega podjetja Locust, ki za občino Šenčur pripravlja občinski prostorski načrt.

Poročali smo že, da je v Šenčurju ta trenutek 473 hektarjev stavbnih zemljišč, od tega pa jih je nepozidanih kar 176 hektarjev oziroma 3520 gradbenih parcel, velikih po petsto kvadratnih metrov, kolikor bo po novem predpisana najmanjša velikost gradbene parcele za stanovanjsko hišo. Prav tako je znano, da so lastniki

zaposili za 45 hektarjev novih stavbnih zemljišč, od katerih jih je velika večina na kmetijskih zemljiščih prve kategorije. "Problem izgube kmetijskih zemljišč je v tem, da jih je treba nadomestiti. V nadaljnjih pogajanjih z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo tako treba ugotoviti, ali so morda kje na voljo nadomestna kmetijska zemljišča. Na ministrstvu namreč navajajo, da je v Evropi povprečno 2200 kvadratnih metrov kmetijskih zemljišč na prebivalca, v Sloveniji pa samo osemsto metrov, medtem ko naj bi bil eksistenčni minimum tisoč kvadratnih metrov na prebivalca," je še pojasnil Kobetič.

Manjši proračun v Naklem

Občina Naklo letos pričakuje 6,4 milijona evrov prihodkov, kar je 6,5 odstotka manj od načrtov. Morali so se zadolžiti.

STOJAN SAJE

Naklo - Načrtovanje letošnjih prihodkov Občine Naklo se ni izteklo po prvotnih predvidevanjih. V proračunu za leto 2008 so predvideli skoraj 6,84 milijona evrov prihodkov, z rebalansom pa so jih znižali na dobrih 6,39 milijona evrov. Glavni razlog je neuresničen načrt prodaje stavbnih zemljišč, je seznanila občinska svetnica računovodkinja Dragica Roblek. Iz tega vira so pričakovali nekaj več kot 2,27 milijona evrov, dobili pa bodo 1,78 milijona evrov. Skupaj načrtovanih prihodkov je manj za 442 tisoč evrov, kar je 6,5 odstotka sprejetega proračuna.

na. Temu so prilagodili odhodke, ki jih bo 6,61 milijona evrov. Razliko pokrivajo z ostanekom iz prejšnjega leta. Ker so imeli težave z likvidnostjo, so se do konca leta zadolžili za približno tristo tisoč evrov.

Nekatere spremembe načrtov za prodajo stavbnih zemljišč je pojasnil župan Janez Štular. Kot je dejal, so prodali manjšo površino zemlje za stanovanjsko gradnjo v naselju Gobovce zaradi izločitve zemljišč v obvodnem pasu Save. Iz prodaje so izločili tudi gozdiček na Pivki in nekatere manjše parcele v Naklem. Kritiko je izrekel državi, od katere še niso dobili načrtovanih 450 tisoč evrov za

gradnjo kanalizacije v Spodnjih Dupljah. Svetnik SDS Albin Golba je postavil več vprašanj o investicijah v Podbrezjah. Tam letos ne bo nič z obnovo strehe doma kulture. Na Bistrici bodo urejali javno razsvetljavo na začetku prihodnjega leta. Za kanalizacijo v Podbrezjah je narejen idejni projekt, sedaj pa bo na vrsti pridobivanje zemljišč. Glede zamud pri postavitvi ekoloških otokov je Anton Kossec izvedel, da je kriva izguba v Komunalni Kranj. Občina Naklo je sicer sprejela, da bo član nadzornega sveta tega podjetja Ciril Kozjek iz Voklega, vendar je zahtevala v prihodnjem mandatu člana iz svoje občine.

KRANJ

Stražiški kulturni teden

V Stražišču poteka od ponedeljka kulturni teden z glasbenimi, gledališkimi in izobraževalnimi prireditvami. Krajanje so v ponedeljek lahko poslušali Godalni orkester Glasbene šole Kranj, si ogledali razstavo slikarja Martina Goricanca in poslušali zgodbe umetnostnega zgodovinarja dr. Damirja Globočnika. V torek je bilo predavanje na temo družine in mladostniškega odraščanja, v sredo pa gledališka igra Stari Ilija v izvedbi Kulturno umetniškega društva Pod lipo Adergas. Nastopili so tudi učenci Osnovne šole Stražišče. Danes bodo krajanje lahko uživali ob zvokih glasbene skupine Jazz station quarter, za pravo poslastico pa bodo jutri, v soboto, ob 19. uri poskrbeli folkloristi Folklorne skupine Sava in pevke Dežve, ki letos praznujejo deseto obletnico delovanja. **K. D.**

Muslimani praznujejo bajram

JOŽE KOŠNJEK

Muslimani, živeči v Sloveniji, bodo v ponedeljek, 8. decembra, praznovali enega od svojih največjih praznikov - kurbanski ali hadžijski bajram. Kurban bajram je praznik, ko muslimanke in muslimani izvršujejo svojo peto praktično islamsko dolžnost, dolžnost hadža ali romanja v sveta mesta Meko in Medino. V Mekki se je leta 571 rodil muslimanski prerok Moha-

med, ki je moral leta 622 bežati v Medino, od koder se je čez sedem let zmagovalno vrnil v Meko, kjer so ga sprejeli za božjega, Alahovega preroka. Ta dolžnost velja za polnoletne vernike in vernike, ki so zdravi in imajo možnost romati v svete kraje in opraviti peto praktično versko dolžnost. Vendar vera izrecno zapoveduje, da nihče ne sme na romanje, če prej ni poskrbel za družino, da ne bi trpela pomanjkanja v nje-

govni odsotnosti. Zato vernim, starim, bolnim in ne sposobnim ni treba iti na romanje. Kurbanski ali hadžijski bajram ima pomembno sporočilo razumevanja in enakosti med ljudmi, ne glede na rasno ali narodno pripadnost ter socialni položaj. Romarji so oblečeni v etnotna bela oblačila, ki še dodatno skrijejo morebitne razlike. Letos je s pomočjo Saudske Arabije v torek odpotovalo v Carigrad in naprej do Meke

58 muslimank in muslimanov iz Slovenije.

V Sloveniji bo osrednja bajramska molitev v ponedeljek, 8. decembra, v športni dvorani na Kodeljevem, kjer bo vernike okrog 8. ure nagovoril mufti islamske skupnosti v Sloveniji Nedžad Grabus. Pred tem naj bi vernike, ki se bodo začeli zbirati ob 7. uri, nagovoril tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič. Na Gorenjskem, kjer živi okrog petnajst tisoč muslimanov, bodo bajramske molitve v molilnicah na Jesenicah, v Trzinu, v Kranju in v Škofji Loki.

ŠKOFJA LOKA

Most med srednjeveškimi mesti

Na rojstni dan slovenskega pesnika Franceta Prešerna so v Škofji Loki odprli razstavo, ki ima več kot le umetniški pomen. V mali razstavnici galeriji občine svoje risbe in fotografije razstavlja Luigi Samoggia iz Medicine v Italiji in Tomaž Lunder iz Škofje Loke, razstava pa je posvečena 40-letnici pobratenja obeh mest. Profesor likovne umetnosti Luigi Samoggia je na ogled postavil risbe, ki so nastale leta 1969 na mali Groharjevi slikarski koloniji. Nanje je bil že skoraj pozabil in so ga gostitelji z razstavo prijetno presenetili, je dejal ob odprtju. Tomaž Lunder pa hkrati z njim razstavlja fotografije, ki so v ciklu OČI in sanje nastale v Italiji. Iz Medicine žal nima nobene, kljub temu pa so razstavljene umetnine postavile svojevrsten most med mestoma, ki ju od leta 1968 veže prijateljsko sodelovanje. **D. Ž.**

ŠKOFJA LOKA

Poskusno deluje potopni stebriček

Mestni trg. Vsi uporabniki morajo za prevoz stebrička uporabiti brezkontaktno kartico, o čemer so na spletnih straneh občine že zapisali, kako jo je treba uporabljati. **D. Ž.**

PREDDVOR

Pristali le na osemodstotno podražitev

Občinski svet v Preddvoru je na zadnji seji sprejel več podražitev, od cene vode, s katero del občine preskrbuje Vodovodna zadruga Preddvor, do ogrevanja v daljinskem sistemu na lesno biomaso. Slednje naj bi na predlog direktorja podjetja Energetika Janka Mačka povečali za dobrih 13 odstotkov, kajti lesna biomasa se je precej podražila, poleg tega pa v Preddvoru uporabljajo zelo kakovostno biomaso z visoko stopnjo suhosti. Kot nam je povedal župan občine Preddvor Miran Zadnikar, so svetniki o predlogu obsežno razpravljali in ocenili, da tolikšna podražitev ob finančni krizi in ob padanju cen kurilnega olja ni dopustna. Naposled so pristali le na osemodstotno povečanje cen daljinskega ogrevanja. Upajo, da to ne bo vplivalo na likvidnost podjetja, dodaja župan Zadnikar. Podjetje Energetika, ki je v lasti občine, namreč namerava prodati. Odločitev je že sprejeta, pravkar pripravljajo razpisno dokumentacijo, januarja prihodnje leto pa namerava podjetje prodati na licitaciji. Vpliv na oblikovanje cen pa bo kljub prodaji ostal. **D. Ž.**

KAMNIK

Božiček s tovornjakom obiskal CIRIUS

Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik, kakor se po novem imenuje nekdanji ZUIM, je v sredo - na mednarodni dan invalidov - popoldne obiskal Božiček z velikim Coca-Cola kamionom, kakršnega lahko vidimo v televizijskem oglasu. Tovornjak, okrašen s pet tisoč novoletnimi lučkami, je privabil veliko množico najmlajših in njihovih staršev. Predstavniki omenjenega podjetja, ki so na tak način začeli vseslovensko turnejo, so gojencem in vodstvu CIRIUS-a izročili bon s tri tisoč evri, najmlajše pa je nagovoril tudi kamniški župan Tone Smolnikar. **J. P.**

Popravek

V 96. številki Gorenjskega glasa, ki je izšla 2. decembra 2008, je bila objavljena napačna številka Uradnega vestnika Gorenjske: navedena je bila številka 96, pravilna je številka 18. Za napako se opravičujemo. **Uredništvo**

OBČINA JESENICE
Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice

Občina Jesenice v soglasju z občinami soustanoviteljicami skupne notranje revizijske službe občin Jesenice, Bohinj, Goriška, Kranjska Gora in Žirovnica v skladu z 58. členom Zakona o javnih uslužbencih (Ur. list RS, št. 63/07-UPB-3 in 65/08) objavlja

javni natečaj
za prosto delovno mesto

PRIPRAVNIKA (m/ž)

z univerzitetno izobrazbo ekonomske ali pravne smeri

v skupni občinski upravi

"Skupna notranje revizijska služba občin Jesenice, Bohinj, Goriška, Kranjska Gora in Žirovnica".

Besedilo javnega natečaja si lahko ogledate na spletnih straneh občin ustanoviteljic skupne občinske uprave:
www.jesenice.si, www.bohinj.si, www.gorje.si,
www.obcina.kranjska-gora.si, www.zirovnica.si

Občina Jesenice objavlja tudi javni natečaj za prosto delovno mesto

VIŠJEGA SVETOVALCA II oz. LAHKO TUDI PRIPRAVNIKA (m/ž)

z univerzitetno izobrazbo pravne smeri.

Besedilo javnega natečaja si lahko ogledate na spletni strani Občine Jesenice.

Podarjamo vstopnice za Novoletni Videomeh v živo

Naši cenjeni naročniki, ki bi želeli obiskati NOVOLETNI VIDEOMEH V ŽIVO, vabljeni k sodelovanju. Letošnji NOVOLETNI VIDEOMEH bo v soboto, 20. decembra 2008, ob 19. uri v Kamniku. Če se želite udeležiti prireditve, vas vabimo, da odgovorite na nagradno vprašanje: Naštete vsaj dva instrumenta, ki ju zasledimo v skladbah slovenske narodnozabavne glasbe. Odgovore nam pošljite do petka, 12. decembra 2008, na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali po e-pošti: narocnine@g-glas.si s pripisom NOVOLETNI VIDEOMEH V ŽIVO. Izžrebali bomo 6 nagrajencev, ki bodo prejeli po eno vstopnico. Imena nagrajencev bodo objavljena v Gorenjskem glasu v torek, 16. decembra 2008, vstopnice pa bodo nagrajenci prejeli po pošti.

Cena posamezne knjige je **40 €** + poština
Naročniki imajo **10% popusta**

Naročanje po telefonu: 04/201 42 41 ali po e-pošti: narocnine@g-glas.si

Prva izdaja kataloga Denar na Slovenskem 2007 je bila zelo hitro razprodana. To potrjuje, da je med zbiralci in ljubitelji numizmatike izredno veliko zanimanja za tovrstno literaturo, kar nas je še dodatno spodbudilo k izdaji novega kataloga. Pri novi izdaji ne gre za ponatis starega kataloga, temveč za popolnoma nov koncept z obsežnimi dopolnitvami, ki celoviteje predstavljajo uporabo denarja na Slovenskem; novi katalog in je celostno precej bolj podoben nacionalnim katalogom drugih držav.

Gorenjski Glas

.Za vas beležimo čas.

ŠKOFJA LOKA

Jutri srečanje z vinarji

Decembrska dogajanja v Škofji Loki so se že začela. Jutri dopoldne bo na Mestnem trgu že enajsto srečanje s slovenskimi vinarji, ki ga pripravljata Turistično društvo Škofja Loka in Radio Sora. Na več kot tridesetih stojnicah bo degustacija in prodaja vin in drugih pridelkov iz slovenskih vinorodnih okolišev, ponudili bodo domače dobrote in praznična darila. Vse bo spremljal program z nastopom tria Šubic, pevske skupine Patina in najlepšimi pismi, ki so jih otroci napisali Miklavžu. Jutri bo v starem mestnem jedru Škofje Loke živahno tudi zaradi ponovnega odprtja kavarne Vahtnica. **D. Ž.**

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Narčilo za objem sprejemamo po telefona 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali elektronsko na bleiweisova@kranj.si ali preko e-pošte - do ponedeljka in četrta do 11:00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: brezplačno.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240

RADOVLJICA, TEL.: 04/53 15 249, FAX: 04/53 04 230

MADŽARSKO TOPLICE: 11. 12. - 14. 12.; KOPALNI IZLET BERNARDIN:

22. 12.; LJUTOMER S PANONSKIMI TERMAMI: 23. 12. - 26. 12.; TRST

16. 12.; OGLEDE ŽIVIH JASLIC V RAZKRIŽJU 27. 12.

KULTURNO DRUŠTVO LOŠKI ODER ŠKOFJA LOKA,

SPODNJI TRG 14, 4220 ŠKOFJA LOKA

10. 12. ob 18. uri Milan Dekleva: **MAGNETNI DEČEK**; režija in glasbena oprema: Iztok Drabik; scenografija: Roza Peternelj; kostumografija: Irena Pajkič; igrajo: Martin Lunder, Gašper Murn, Urša Bobnar, Julio Gulan, Jan Bertonec, Liza Stanovnik, Onia Brank Pečko in Špela Bobnar; PREMIERA, za IZVEN

WWW.GORENJSKIGLAS

Nagradnici nagradne knjižanke AH VRTAČ KRANJ, objavljene v Gorenjskem glasu št. 92, 18. novembra 2008. Zaradi napake v geslu knjižanke se pravilno geslo glasi: **NOVI GOLF ROJEN Z IZKUŠNJA-MI**. In kdo so prejemniki nagrad? 1. nagrado - vikend uporabo novega VW GOLFA prejme Anton Treven, Zgornja Besnica; 2. nagrado - enodnevno uporabo novega VW Golfa prejme Janez Repe, Zgornje Gorje; 3. nagrado - paket obvezne opreme prejme Marija Zavri, Cerklje. Nagrade Gorenjskega glasa prejmejo: Milan Zevnik, Mavčiče; Franc Podnar, Škofja Loka in Luka Jaler, Zgornje Gorje. Nagrajencem iskreno čestitamo!

Pisana Loka
Škofja Loka
Franc Stele

ŠKOFJA LOKA SKOZI FOTOGRAFSKO OKO FRANCETA STELETA
250 FOTOGRAFIJ

Cena 31,50 eur + poština
za naročnike 10% popusta

Gorenjski Glas .Za vas beležimo čas.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Košnikova gostilna

Cerklje - V soboto, 6. decembra, ob 19. uri Unesco klub Cerklje in Mito Trefalt vabita na dobrodelno prireditev Košnikova gostilna v Kulturni hram Ignacija Borštnika v Cerkljah.

Dan godle

Senčur - Turistično društvo Senčur v soboto, 13. decembra, vabi na Dan godle. Godlo s krompirjem v oblicah, ki je senčurska tradicionalna jed, boste lahko poskusili med 10. in 15. uro v klubski sobi Turističnega društva Senčur (nad okrepčevalnico Alo alo).

Veselo miklavževanje

Jesenice - Iz Mladinskega centra Jesenice in Kluba jeseniških studentov vabijo na Veselo miklavževanje s kulturnim programom, ki bo danes, v petek, 5. decembra, in sicer bo ob 16. uri izdelovanje zimskih likov, ob 16.30 animacijski program + rajanje, ob 17. prihod bo Miklavža in čarobnih vil. Prireditev bo na Trgu Toneta Čufarja Jesenice, v primeru slabega vremena pa v dvorani Kina Železar. Vstop je prost.

Veseli december 2008 v Gorenji vasi

Gorenja vas - V okviru prireditev Veseli december 2008 v Gorenji vasi bo filmsko popoldne v ponedeljek, 8. decembra, ob 16. uri za otroke in ob 17.30 za odrasle v Avli OŠ Ivan Tavčar v Gorenji vasi; delavnica za izdelavo voščilnic bo v torek, 9. decembra, od 17. do 19. ure v prostorih OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi; družinski planinski pohod bo v petek, 12. decembra, ob 15. uri, zbirališče bo pred OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi; pohod na Brda bo v petek, 12. decembra, ob 18. uri, zbirališče bo pred občinskim domom v Gorenji vasi.

IZLETI

Kamnik, Vranja peč, Terme Snovik

Kranj - Planinci kranjskih upokojevcev vabijo v četrtek, 11. decembra, na pohod. Hoje bo za 4 ure, če bo sneg, lahko tudi za kakšno uro dlje, tura je srednje težka. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred Creine. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 8. decembra.

Na Tisje

Kranj - Pohodniki kranjskih upokojevcev vabijo 14. decembra na pohod na Tisje. Hoje bo za približno 5 ur, pot pa ni zahtevna. Udeleženci naj si priskrbijo povratno vozovnico za vlak Kranj-Litija-Kranj, odhod vlaka bo ob 6. uri. Prijave sprejemajo v društveni pisarni do petka, 12. decembra.

Knjiga "Gorenjska Vodnik" predstavlja Gorenjsko na 312 straneh. Vsebuje 2000 fotografij, 50 kvalitetnih zemljevidov in podrobnih opisov lepote gorenjske pokrajine v slovensčini in šestih svetovnih jezikih.

Cena enega vodnika je 29 EUR + poština.
Naročniki Gorenjskega glasa imajo 10-odstotni popust.

Naročanje: po telefonu št. 04/201 42 41 ali po e-pošti: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Na Tromejo

Preddvor - Planinska sekcija Preddvor vabi svoje člane in ostale ljubitelje gora na lahko zimsko turo, ki bo 13. decembra z odhodom posebnega avtobusa ob 7. uri iz Preddvora. Informacije in prijave po tel.: 031/625 874 do četrta, 11. decembra.

Na Tošč

Kranj - Planinsko društva Iskra Kranj v soboto, 20. decembra, vabi na zimski izlet na najvišji vrh v Polhograjskem hribovju, na Tošč. Odhod z osebnimi avtomobili izpred hotela Creina bo ob 8. uri. Prijave in dodatne informacije: bukovek@gmail.com ali SMS na tel.: 031/643 467; bredapirc@gmail.com ali SMS po tel.: 051/397 040.

Po Krasu na pršut in teran

Šenčur - Turistično društvo Šenčur vabi v soboto, 13. decembra, na pohodniški izlet Po Krasu na pršut in teran. Skupne zmerne hoje bo od 3 do 4 ure. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred pošte Šenčur. Informacije in prijave zbira do zasedenosti avtobusa Franci Erzín, tel. 041/875-812.

Miklavžev izlet na Dolenjsko

Zgodnje Gorje - Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje Ajda Gorenjska vabi na Miklavžev izlet na Dolenjsko - grad Turjak, Trubarjeva domačija in vas Gradež (ogled starega kmetijskega orodja in sušilnice sadja) in sicer jutri, v soboto, 6. decembra. Zbor ob 7. uri na železniški postaji v Lescah. Poskrbljeno za strokovno vodenje, v cerkvi v gradu bo ob 10. uri tudi maša. Prijave in informacije: Ajda Gorenjska, Silva: 041/625 454 ali Monika: 04/530 56 50.

Pohod z baklami

Gozd Martuljek - Planinsko društvo Gozd Martuljek in Mladinski odsek pri PD Dóvje-Mojstrana vabita mlade člane na pohod z baklami na Ravne v petek, 5. decembra. Zbor bo ob 15. uri pred penzionom Špik v Gozd Martuljku. Prijave zbira in informacije daje Sara Mertelj po tel. 041/554 014.

OBVESTILA

Kako alkoholu reči ne

Kranj - Na Osnovni šoli Naklo se je v zadnjem mesecu odvijal projekt Moja odločitev. V torek, 9. decembra, bo zaključna delavnica z otroki, njihovimi starši in vodstvom šole. Projekt se bo tudi nadaljeval. Več si lahko preberete na: <http://www.projekt-mojoadlocitev.blogspot.com/>

Pri težavah s krčnimi žilami in odprti ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezní v Portorožu. Tel. 05/640 02 33

Novoletne delavnice

Kranj - Tako kot vsako leto so tudi letos v Gorenjskem muzeju pripravili ustvarjalne novoletne delavnice, ki so primerne za vse starejše od 3 let. Delavnice se bodo odvijale v Galeriji Prešernove hiše in sicer: 6. decembra izdelujemo voščilnice ob 10.30, 13. decembra Krasimo darilne škatle ob 10.30; 20. decembra izdelujemo okraske za božično drevesce ob 10.30. Za dodatne informacije pokličite 051/615-388.

Delavnice Turističnega društva Kamnik

Kamnik - Turistično društvo Kamnik vabi v Budnarjevo domačijo v soboto, 6. decembra, ob 15. uri na delavnico za otroke in prihod Miklavža, ki bo otroke razveselil z darilci. Decembra pripravljajo še delavnico izdelovanja voščilnic in odprtje razstave starih voščilnic (nedelja, 14. decembra), predstavitev knjige Kruh ljubezni (Biti dober kot kruh; Marina Lenček; nedelja, 21. december). Informacije: tdkamnik@gmail.com.

Skupščina Društva računovodij, finančnikov in revizorjev Škofja Loka

Škofja Loka - Društvo računovodij, finančnikov in revizorjev Škofja Loka vabi vse svoje člane na 6. redno skupščino društva, ki bo v torek, 9. decembra, ob 18. uri v gostišču Pr' Starman v Stari Loki.

Zbor krajanov Krajevne skupnosti Center

Kranj - Krajevna skupnost Center Mestne občine Kranj vabi na zbor krajanov, ki bo v ponedeljek, 8. decembra, ob 17. uri v sejni sobi št. 15 Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1.

Srečanje ljubiteljev, poznavalcev in zbiralcev ledinskih imen

Bled - Znanstveno raziskovalna služba Triglavskega narodnega parka pripravlja tretje srečanje ljubiteljev, poznavalcev in zbiralcev ledinskih imen. Srečanje bo potekalo v torek, 9. decembra, ob 18. uri v dvorani Info središča Triglavsko roža na Bledu, Ljubljanska c. 27.

PREDAVANJA

Po Jemnu

Kranj - Klub študentov Kranj vabi na potopisno predavanje Petra Eržena Po Jemnu, ki bo v nedeljo, 7. decembra, ob 19.30 v Klubaru. Vstopnine ni.

Vietnam

Jesenice - V petek, 12. decembra, ob 19. uri bo v dvorani Mladinskega centra Jesenice potopisno predavanje Vietnam Uroša Kastelica in Irene Štamfelj.

Predavanje o čebelarstvu

Kokrica - Čebelarstvo društvo Britof-Preboslje vabi na predavanje, ki bo danes, v petek, 5. decembra, ob 16. uri v prostorih Turističnega društva Kokrica v Kulturnem domu na Kokrici. Predaval bo Franc Šivic, podpredsednik ČZS. Informacije: 041/386 662 - Jakob Šink.

Da prazniki ne bi bili prazni

Čirče - Inštitut Krog v četrtek, 11. decembra, vabi na predpraznično predavanje Da prazniki ne bi bili prazni. Predaval bo Ivan Platiša, družinski terapevt, predavanje pa bo v stavbi MIT v Čirčah pri Kranju (poleg trgovine Mercator) z začetkom ob 18.30. Predavanje je brezplačno, zaradi lažje organizacije pa prosijo, da se prijavite na info@zdi-krog.si ali na telefonski odzivnik 04/23 66 088.

KONCERTI

Koncert vojaških in domoljubnih pesmi

Blejska Dobrava - Letos mineva 90 let od konca prve svetovne vojne in 90 let od dni pogumnih odločitev generala Maistra in njegovih soborcev, ki so s svojimi dejanji postavili današnjo severno mejo. Veteranski pevski zbor OZ VVS Zgornja Gorenjska bo počastil spomin nanje s koncertom vojaških in domoljubnih pesmi v Kulturnem domu na Blejski Dobravi, v nedeljo, 7. decembra, ob 18. uri. Gostje bodo člani Društva za proučevanje in ohranjanje zapuščine prve svetovne vojne Dreizehn - dreizehn 13-13 iz Bovca.

Božični koncert Jerbas domačih

Poljane - Občina Gorenja vas Poljane v sodelovanju z Agencijo Media butik pripravlja v nedeljo, 21. decembra, ob 16. uri v telovadnici Osnovne šole Poljane božični koncert Jerbas domačih, na katerem bodo domače glasbene skupine Suha špaga, trio Šubic in Poljanski koledniki. Nastopil bo tudi ansambel Slovenski muzikanje, Joži Kališnik in citrar Tomaž Plahutnik, ansambel Petra Finka, ansambel Tonija Verderberja, ansambel Svetlin s Stanetom Petričem. Besede bodo na odru prepletale Tončka Oblak, Anica Dvojmoč in Saša Pivk Avsec. Vstopnine ni.

RAZSTAVE

Letna razstava članov Fotokluba TNP

Bled - V sredo, 10. decembra, bo ob 19. uri v info središču Triglavsko roža na Bledu, Ljubljanska c. 27, odprtje letne razstave članov Foto kluba TNP, podelitev priznanj za najboljše fotografije in projekcija najboljših posnetkov.

PREDSTAVE

Dohtar na vasi in Žena trpežnega moža

Preddvor - V nedeljo, 7. decembra, bo ob 15. uri otroška igralska skupina KUD Matije Valjavca premierno uprizorila veseloigro Dohtar na vasi. Dan poprej, 6. decembra, ob 19.30 bo odrasla igralska skupina ponovila komedijo Žena trpežnega moža.

PETKOVA PRIREDITEV
Gostuje: Lutkovno gledališče Konj
KROKI PRAZNUJE
Petek, 5. december 2008, ob 17.30 uri
v Krčice Kraco, Glavni trg 22

SOBOTNA MATINEJA
Gostuje: Gledališče Unikat
GREMO NA VLAK
Sobota, 6. december 2008, ob 10. uri
v Prešernovem gledališču

Gorenjski Glas

BORCI BREZ PRETEKLOSTI

LEGIO PATRIA NOSTRA

Cena 26 evrov, za naročnike 20% popusta + poštnina.

Naročanje:
po telefonu 04/201-42-41 ali
po el. pošti: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

LOTO

Rezultati 97. kroga -
3. decembra 2008
3. 8. 15. 18. 19. 21. 33 in 28
Lotko: 6 6 6 7 6 2
Loto PLUS:
1. 10. 13. 19. 25. 27. 33 in 16

Predvideni sklad 98. kroga za
Sedmico: 330.000 EUR

Predvideni sklad 98. kroga za
Lotko: 590.000 EUR

Garantirani dobitek PLUS:
20.000 EUR

Lokacija Kranj-Kokrica, sončna lokacija, izvoz na avtocesto, šola, trgovina v neposredni bližini, spodnja stanovanja z atrijem, zgornja z balkoni, lokacija kompletno ograjena, stanovanja izdelana v 3 PGF, velikosti od 83 - 120m². Cena 1.280,00 + 8,5% DDV.

Inf: 051 807 677, 041 889 742

K3 KERN

NEPREMIČNINE

Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 33, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

Predstavljamo nekaj nepremičnin iz naše bogate ponudbe, ki jo v celoti preberete na naši spletni strani: www.k3-kern.si

POSLOVNI PROSTORI:
Prodajamo:
KRANJ: skladiščno-proizvodni prostori, dostop s kamionom, znotraj tudi 2 pisarniška prostora; letnik 1982, cena = 650 EUR/m².
HIŠE - NOVOGRADNJE:
Prodajamo:
LANCOVO pri Radovljici: v naselju novih hiš (dvojčki ali trojčki) v III. podaljšani gradbeni fazi, skupaj 7 hiš, stan. površine 191 m², na zemljišču od 180 - 332 m², cena se giblje od 183.000 EUR do 199.000 EUR, mirna lokacija pod gorami v bližini Radovljice.
Novogradnja je last K3 KERN. Pri nakupu hiš lahko izkoristite POSEBNE UGODNOSTI, ker v kupnino upoštevajo tudi vaše morebitno stanovanje in doplačate le razliko. UREDIMO BANČNE KREDITE.
BITNJE PRI KRANJU: hiša - dvojček stan. površine 135,02 m², l. 2008, 250 m² zemljišča, v podaljšani III. gradbeni fazi (vgrajena okna in vhodna vrata, 12 cm fasada), hiša ima klet, pritličje in mansardo, cena = 145.000,00 EUR.
KRANJ: garaža v Šorljevem naselju: v 1. nadstropju garažnega kompleksa, letnik 1980, prodamo garažo Triplex, v izmeri 14 m², zemljiška knjiga je urejena. Cena = 12.000,00 EUR.
ZEMLJIŠČA:
Prodajamo:
Škofja Loka: Trata - obrtno ind. cona, stavbno zemljišče 2.029 m², pravokotne oblike, za objekt v velikosti 800 m² v etazi, vsi priključki na parceli (plin, elektrika, kanalizacija, voda), dovoz urejen, cena = 120 EUR/m².
Kranj (bližina sodišča): stavbno zemljišče 1.089 m², primerno za gradnjo poslovno-stanovanjskega objekta za 212.000,00 EUR.
Komenda: stavbno zemljišče cca 750 m², lahko tudi 1.000 m² po 150 EUR/m², s pridobljenimi projektnimi pogoji za gradnjo hiše-dvojčka, možnost dokupa zemljišča do skupne površine 3.200 m².

Bela pri Preddvoru: zemljišče na robu vasi in na meji zazidljivega v izmeri 1.758 m², že podana vloga za spremembo namembnosti v zazidljivo, cena = 50 EUR/m².

STANOVANJA:
Prodajamo:
Jesenica: 3 SS, 76,59 m², l. 1985, popolna prenova l. 2007 (okna, vrata, instalacije, keramika v kopalnici in kuhinji), 6./12 nad., nova oprema v celoti, 2 balkona in klet, last K3 KERN, d.o.o., cena: 108.000,00 EUR.
Kranj: 1 SS, 38,20 m² v visokem pritličju do 2. letnik 1953, obnova kopalnice in okna, balkona ni, prazno, cena = 57.300,00 EUR.
Kranj, Planina II: 1 SS, 49,60 m² v 7. nad., letnik 82, predelano v 2 SS, cena = 87.000 EUR.
Tržič, Kovoska: 2 SS, 57,19 m², v 1. nadstropju, nizek blok, letnik 70, cena = 92.500 EUR.
Tržič: 6 stanovanj v velikosti od 33,26 m² do 54,27 m², 2 v pritličju, 2 v 1. nadstropju in 2 v 2. nadstropju, imajo ločen prostor za spalnico, objekt je bil renoviran 2008 leta, ločene instalacije in svoje ogrevanje, vsako stan. ima svoje označene park. mesto pred hišo, cena = od 57.928 EUR do 76.880 EUR.
Radovljica: 1 SS, 47,83 m², letnik 1987 v 1. nad./3. cena = 93.000,00 EUR.

www.k3-kern.si

SVET

SVET RE d.o.o.
Enota Kranj
Nazorjeva ulica 3,
4000 Kranj
tel.: 04/2811-000
fax: 04/2026-459

Email: kranj@svet-nepremicnine.si
<http://www.svet-nepremicnine.si>

KRANJ - okolica: enostanovanjska hiša v dveh etažah, 112,38 m² stan. površine in 173 m² zemljišča, adapt. l. 2008. Cena 149.000 EUR.
ZG. BESNICA: dvostan. hiša, cca. 150 m² stan. površine, 406 m² zemljišča. l. 2003. Cena 245.000 EUR.
KRANJ - Planina III: 3 SS z dvema atrijema, svoj vhod, 113 m². l. 1985. Cena 169.000 EUR.
KRANJ - Šorljeva: 3 SS, 64,13 m², l. 1968, 1/3. CK, vzdrževano. Cena 92.000 EUR.

www.svet-nepremicnine.si

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Senično 7, Križe, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žalužje, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 8007806

IZDELAVA podstrešnih stanovanj, polaganje laminatov, gotovega parketa in razna mizarška zaključna dela, M & V P Planinšek in partner d.n.o., Šinkov turn 23, Vodice, ☎ 031/206-724 8007625

KOMBI - RENT A KOMBI prevozi, Igor Korčič s.p., Triglavška 12, Kranj, ☎ 041/697-492 8007648

NUDIMO zidarstva dela, slikopleskarska dela, poblaščen smo za prodajo oken in vrat visoke kvalitete iz lesa, splošno čiščenje prostorov Nariš Sabotič Sinan s.p., Pot 27. julija 3, Kamnik, ☎ 031/803-081 8007828

OBŽAGOVANJA in podiranje težje dostopnih dreves, Aljoša Švab s.p., Spodnje Vetrno 9, Križe, ☎ 051/225-590 8007732

POLAGANJE vseh vrst talnih oblog, dobava in montaža notranjih vrat. Pri naročilu nad 1000 EUR priznamo 10% prednovoletnega popusta. Sajevec Iztok s.p., Stražiška 4, Kranj, ☎ 070/832-021, sajevec.i@gmail.com 8008036

PREVOZI s kombijem na novoletne zabave - brez skrbi, Igor Korčič s.p., Triglavška 12, Kranj, ☎ 041/697-492 8008416

www.pogrebnik.com

RAČUNOVODSKE in svetovalne storitve za podjetja, društva in s.p. vam nudimo ažurno in kakovostno, z večletnimi izkušnjami in po ugodnih cenah, Caroline 66, d.o.o., Oprešnikova 35, Kranj, ☎ 04/20-18-145, 040/688-366 8008306

ZASEBNI STIKI

35.000 POSREDOVANJ, 11.000 poznanstev v preteklem letu je karakteristika ženitne posredovalnice Zaupanje za vse generacije, ki posreduje po vsej Slo, ☎ 03/67-26-319, 031/505-495, 031/836-378 8008004

60-LETNI visoko izobražen gospod želi spoznati razgledano damo za skupno življenje, ☎ 041/229-849 8008300

MOŠKI, ki sam z otrokom je ostal, za skupno življenje bi vas rad spoznal, ☎ 041/959-192 8008301

SPOŠTOVANA, če si ostala sama in si želiš nežno moško roko in pošteno srce, pokliči, ☎ 041/602-395 8008392

IZGUBLJENO, NAJDENO

V NEDELJO zvečer se je v Čirčah izgubil starejši bel koder (pudelj). Za kakršnokoli informacijo o njem (tudi mrtvem) bomo zelo hvaležni, ☎ 04/23-28-902, 041/875-809 8008413

OBVESTILO

DNE 3.12. POPOLDAN mi je bila v trgovini KIK ukradena denarnica z dokumenti. Naključno očividca prosim, naj me pokličejo na 040/807-437 oz najbližjo postajo policije. Vsem se zahvaljujem.

RAZNO

PRODAM
FREZO za sneg, breje ovce, prikolico za kultivator, ☎ 040/886-208 8008360

STAR el. pisalni stroj in več parov smučiči za mladega šolarja, ☎ 041/602-395 8008122

GG naročnine
04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

*Pruzen dom je in dvorišče,
moje oko zaman Te išče,
moja solza, žalost in bolečina
Te zbudila ni,
ostala je le praznina,
ki hudo boli ...*

V SPOMIN

Na praznik, 8. decembra 2008, mineva prva obletnica, odkar me je za vedno zapustil moj ljubljeni sin

BOŠTJAN ŠTEFE
1977 - 2007

Vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate svečko v spomin na njegov prerani grob, iskrena hvala.

Žalujoča mami Kristina in ostalo sorodstvo
Olševek, 8. decembra 2008

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin bo
za vedno ostal ...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, brata, tasta in strica

LAZARJA VUKANCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancom za izrečena sožalja, sočustvovanje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Zoji Pavlin Destovnik in sestri Ivici Kordež iz ZD Kranj, dr. Borisu Škofiču in zdravstvenemu osebju Bolnišnice Golnik ter zdravstvenemu osebju Kirurškega oddelka bolnišnice Jesenice. Iskrena hvala pevcem in pogrebni službi Komunale Kranj. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in pospremili na njegovi zadnji poti, ko je jokalo tudi nebo.

Žalujoči vsi njegovi
Kranj, 1. decembra 2008

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec iz Sava Tires - QTECH

PAVEL ZUPAN
rojen 1942

Od njega smo se poslovili v torek, 2. decembra 2008, ob 14.30 na pokopališču v Kranju. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

KOLEKTIV SAVA TIRES

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša draga sestra in teta
KAROLINA ZALETEL

Hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala Domu Petra Uzarja za vso oskrbo. Zahvala g. župniku Gregoriču za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem Mladi Zupan ter pogrebni službi Komunale Tržič.

Žalujoči: brat Janko z ženo Ani, nečaki Simona, Matjaž in Anita Tržič, Kranj, 29. novembra 2008

ZAHVALA

*Kadar življenje je le še trpljenje,
ko se srce v brezupu ustavlja,
smrt je takrat samo še odrešenje,
vendar srce pretežko se poslavlja.*

V 78. letu starosti je prenehalo biti srce naše ljube žene, mame, stare mame, tašče, tete in sestre

ANGELE PAPLAR

po domače Petrovčeve Angelce s Spodnje Dobreave pri Kropi

Ob tej nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in osebju Splošne bolnišnice Jesenice, Domu dr. Janka Benedika v Radovljici, vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancom, še posebej g. Francu Piberčniku za izrečene občutne poslovilne besede, prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, maše in sveče, sočustvovali z nami in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala pogrebni službi Novak, pevcem, nosačem, trobentaču, KS Sr. Dobrava in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči vsi njeni
Sp. Dobrava, Bodešče, Ljubno, 26. novembra 2008

*Ni te več na vrtu, ne v hiši ...
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustila
ZORKA - VIKTORIJA OREHAR

roj. Kaštrun 23. 12. 1934 - 21. 11. 2008

Ob boleči izgubi naše drage žene, mami, mame, prababice, sestre in tete se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujemo vsem njenim sorodnikom, prijateljem, znancom in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darovane maše.

Posebej se zahvaljujemo osebju bolnišnice Jesenice in UKC Ljubljana, njeni osebni zdravnici dr. Nataši Kern, ZD Kranj - ambulanti za nujno medicinsko pomoč, gospodoma župnikoma Mihi Lavrincu in Danijelu Kaštrunu za lepo opravljeni pogrebni obred, pred dvorskim pevcem, pogrebni službi Navček, nosačem, praporščakom, fotografu, lovcem LD Storžič, strankam cvetličarne Lokvanj, sodelavcem Policijske postaje Kranj in Kolektivu Mercator - Savski otok za izrečene globoke sožalje besede.

Žalujoči: mož Franci, hčerki Meta in Polona, sin Franc z družinami in sestra Mici z otroki
Preddvor, Podbrezje, 24. novembra 2008

ZAHVALA

Z bolečino v srcih smo se 16. novembra na pokopališču na Jezerskem mnogo prezgodaj poslovili od našega dragega moža, očeta, brata in strica

DANETA JAGODICA

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, njegovim dobrim prijateljem in vsem, ki so nam stali ob strani, darovali sveče, cvetje in darove ter s toplim stiskom rok sočustvovali z nami. Pristrčna hvala njegovim prijateljem - članom društva Jezerskega - lovcem, gorskim reševalcem, planincem, gasilec. Iskrena hvala tudi njegovim sodelavcem iz Doma oskrbovancev Preddvor in kolektivu Doma upokojenecv Domžale. Hvala za vse pretresljive govore slovesa ob njegovem grobu in za spoštljiv pogrebni obred. Iskreno se zahvaljujemo Osnovni šoli Jurija Vege Moravče, posebej razredničarki Petri Peterki ter gospodu Radošu Arsiču za varen prevoz Urbanovih in Evinih sošolcev in sošolk, da so se poslovili od našega Daneta, zahvala pevcem Bratov Smrtnik. Hvala Lovski družini Moravče in registrom ter planincem iz Moravč za spremstvo, sveče in besede tolažbe. Iskrena hvala gospodu župniku z Jezerskega za čutno opravljen pogrebni obred in vsem dobrim Danetovim prijateljem, sosedom in krajanom. Vsem in vsakemu iskrena hvala.

Njegovi: Ida, otroka Eva in Urban ter vsi, ki smo ga imeli radi.

ANKETA

Bodo darila
skromnejša?

MAJA BERTONCEJ

Vsak dan je govora o gospodarski krizi. Bo imela ta vpliv tudi pri decembrskih obdarovanjih?

Foto: Tina Dvák

Irena Pibernik:

"Verjetno se bo ta kriza poznala. Pri nas že tako nimamo navade, da bi se ne vem kako veliko obdarovali. Obdarujemo se samo za Miklavža, večinoma s stvarmi, ki jih najbolj potrebujemo."

Barbara Narobe:

"Mislim, da se ne bo poznalo. Tiste, ki jih imam namen obdarovati, jih bom tudi letos tako kot vsa leta doslej. Obdarujem za božič in novo leto. Poleg tega tudi sama praznujem v tem času."

Andrej Pufič:

"Poznalo se bo predvsem pri revnejšem sloju, pri bogatih pa ne. Imam navado, da obdarujem bolj proti koncu leta. Tudi letos bodo vnuki kaj dobili. Pozoren pa sem do njih tudi med letom."

Omer Sadikovič:

"Bo se poznalo. Letos gledam na to, da kupim bolj skromna darila. Mislim, da zato ne bodo nič razočarani: darilo je darilo. Ni pomembno, koliko je stalo, pomembno je, da je dano od srca."

Veronika Avguštin:

"Obdarujemo na božični večer in kriza se bo poznala tudi pri darilih. Ponavadi za dar dam kar denar in letos ga bo za polovico manj. Mislim, da bodo to razumeli, saj se o krizi veliko govori."

Danes bo Miklavžev večer

Miklavžev dan je še posebej za otroke najbolj vesel in najtežje pričakovani dan v adventu, obiski dobrega moža z angeli in parkeljni pa priljubljen ljudski običaj.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj - S prvo adventno nedeljo zadnji dan novembra se je v katoliški Cerkvi začel advent, ki pomeni začetek cerkvenega leta in pripravo na božič. Beseda advent, ki izhaja iz latinske besede "adventus", pomeni prihod, v tem primeru Jezusa, ki se je rodil v božični noči v Betlehemu. Adventni čas bo po 4. adventni nedelji 21. decembra končan na sveti večer, 24. decembra. Najpogostejši zunanji izraz adventa, ki naj bi v duhovnem smislu predvsem utrdil vero, je adventni venec. Na njem je prostora za štiri sveče. Vsak teden prižgemo eno in s tem kažemo rast dobrega v našem življenju, obenem pa potrjujemo davno verovanje, da luč preganja temo in strah. Včasih je obsegal advent pet nedelj, pred Božičem pa je bil ob ponedeljkih, sredi in petkih zapovedan post, ki se je začel na god sv. Martina 11. novembra. Sestredenski predbožični post je ohranila pravoslavna Cerkve, ki sicer adventa ne pozna.

V adventu godujejo med Slovenci zelo priljubljeni "adventni svetniki". Včeraj, 4. decembra, je godovala sveta Barbara, ki je najbolj znana kot zavetnica rudarjev. Pravi-

V minulih dneh so domove obiskovali le parkeljni, danes zvečer se jim bo pridružil Miklavž.

jo da zato, ker jo je oče zaprl v temen stolp in jo dal ubiti, ker se ni hotela poročiti s pogonom. Legenda pravi, da ji je sam odsekjal glavo, vendar ga je takoj ubila strela. Druga adventna svetnica je sveta Lucija, katere god se praznuje 13. decembra. Je zavetnica za zdrave oči, saj izhaja njeno ime iz latinske besede lux (drugi sklon lucis), ki pomeni svetlobo, luč. V njene lepe oči naj bi se po legendi zaljubljal poganski snubec, ona pa si jih je izdrla in mu jih poslala, vendar ji je angel prinesel druge. Adventni svetnik je bil do leta 1969 tudi sveti

Tomaž, vendar so njegov god prestavili na 3. julij. Najbolj znani adventni svetnik pa je sveti Nikolaj ali Miklavž, ki bo imel praznik jutri, 6. decembra. Zakaj je prav škof iz Mire v Mali Aziji (današnja Turčija), kjer je umrl v visoki starosti okrog leta 350, tako slaven in priljubljen med kristjani, še posebej med otroki, je več razlag. Po eni naj bi mu starši zapustili veliko premoženje, ki ga je razdelil revežem. Druga pravi, da je ponoči trem revnim dekletom porinil skozi okno kepe zlata, da so se lahko poročile. Miklavž, ki so ga iz-

brali za zavetnika brodarji, splavarji in mornarji, je predvsem dobrotnik, ki skrivoma, ponoči, tako kot dekletom iz legende, otrokom in tudi starejšim prinaša darove. Med ljudi prihaja v družbi angelov in parkeljnov, ki strašijo predvsem poredne otroke, na Miklavžev ukaz pa morajo ponižno poklekati in poslušati moža z belo brado in škofovsko kapo. Rdeča zarja pred Miklavževim je po ljudskem izročilu znak, da Miklavž že peče piškote, s katerimi bo obdaroval ljudi in jih nagradil za pridnost in dobroto.

KRANJ

Jurčki rasejo tudi decembra

Franc Gorjanc iz Stražišča se je minulo sredo nad nekdanjo puškarno v Stražišču na poti do jošta razveselil petih manjših jurčkov. Čeprav je že vse življenje strasten gobar, se mu doslej še nikoli ni zgodilo, da bi jurčke našel v začetku decembra. "Ker je sneg skopnel, sem šel v gozd pogledat za sivke, nikakor pa nisem pričakoval, da bom v tem času naletel na jurčke," je povedal Franc, ki je na povsem istem mestu deset jurčkov našel tudi 22. novembra. Takrat je bil prepričan, da so zadnji, a se je očitno užtel ... A. H.

KRANJ

Pošta priporoča pravočasno oddajo voščilnic

Pošta Slovenije priporoča uporabnikom, da praznična voščila oddajo za tujino do 11. decembra in za Slovenijo do 20. decembra. Zaradi praznikov sprejme pošta decembra za dobro tretjino več pisem in dopisnic kot v drugih mesecih. C. Z.

Mladoporočenci

V Škofji Loki sta se 29. novembra poročila Marjan Jelenc in Bernarda Hirsch, v Kranju pa 3. decembra Aleksander Čimžar in Renata Trifer. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

V petek bo oblačno s padavinami, snežilo bo najprej do okoli 500 metrov, nato do okoli 900 metrov. V soboto bo spremenljivo oblačno, možne so plohe, nad 800 metri snežne. V nedeljo bo večinoma sončno z jutranjo meglo po kotlinah.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

0/6°C

SOBOTA

2/5°C

NEDELJA

-2/6°C

ROKOMET

EHF POKAL, 3. KROG
RD MERKUR : RK RUDARŠportna dvorana Poden MERKUR
PETEK, 5. 12. 2008, ob 19. uriRADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJTELEFON:
(04) 281-2220 REDAKCIJA
(04) 281-2221 UREDOVA(04) 2022-2222 MOBILNA
(051) 303-505 MOBILNA TPAFAX:
(04) 281-2225 REDAKCIJA
(04) 281-2226 UREDOVAE-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si